

ALGEMENE REGULASIES EN REËLS TEN OPSIGTE VAN
FRIESPERDTELEERSGENOOTSAP SKOUE

INHOUDSOPGAWE

	Bladsye
HOOFSTUK 1 SKOU ORGANISASIE	
1. Plek van Skou	1
2. Skoukomitee	1-2
3. Beoordelaars	2-3
4. Baanbeamptes	3
5. Versamelplek Beamptes	3
6. Aankondigers	3
7. Vereistes vir 'n Amptelike Skou	3-4
HOOFSTUK 2 ETIESE KODES	
1. Skou-Etiiek	5
HOOFSTUK 3 ALGEMENE REËLS	
1. Algemene Reëls.....	6-8
HOOFSTUK 4 HANDKLASSE	
1. Handklasse – Algemene Reëls	9
2. Handklasse – Toerusting	9
3. Handklasse – Kleredrag	10
4. Handklasse – Versamelplek prosedure	10
5. Handklasse – Skoubaan prosedure	10-11
6. Handklasse – Beoordeling Rasstandaarde	11-12
7. Handklasse – Beoordeling Beweging	12
8. Handklasse – Klaslys tydens skoue	13

HOOFSTUK 5	RYKLASSE	
1.	Ryklasse – Algemene Reëls	14
2.	Ryklasse – Perde toelaatbaar vir Kinder Ryklasse	14
3.	Ryklasse – Kruisinskrywingsreël Ryklasse	15
4.	Ryklasse – Beslaan en hoeflengtes vir onderskeie Ryklasse	15-16
5.	Ryklasse – Toerusting	16
6.	Ryklasse – Kleredrag	16-17
7.	Ryklasse – Versamelplek Prosedure	17
8.	Ryklasse – Skoubaan Prosedure	18-19
9.	Ryklasse – Beoordeling	19-21
10.	Ryklasse – Klasindeling	22-23
11.	Ryklasse – Klas tydens skoue	24-26
HOOFSTUK 6	TUIGKLASSE	
1.	Tuigklasse – Algemene Reëls	27
2.	Tuigklasse - Kruisinskrywingsreël Tuigklasse	27-29
3.	Tuigklasse - Toerusting	29
4.	Tuigklasse – Kar en Tuig	29
5.	Tuigklasse - Kleredrag	29
6.	Tuigklasse – Kinder Tuigklasse	29
7.	Tuigklasse – Dames Tuigklasse	30
8.	Tuigklasse – Universele Tuigklasse	30
9.	Tuigklasse – Koetsperde Klasse	30
10.	Tuigklasse – Versamelplek Prosedure	30
11.	Tuigklasse – Skoubaan Prosedure	30-31
12.	Tuigklasse – Beoordeling Tuigklasse	31
13.	Tuigklasse – Klaslys	32-34
HOOFSTUK 7	VERTOONKLASSE	
1.	Vertoonklas – Algemene Reëls	35
HOOFSTUK 8	JAARLIKSE TOEKENNINGS	36-37
HOOFSTUK 9	GANGE T.O.V. VERSKILLENDE DISSIPLINES	38

HOOFSTUK 1

SKOU ORGANISASIE

DOEL

Om 'n sisteem daar te stel waardeur almal op hoogte gebring kan word oor wat die regulasies en reëls ten opsigte van skoue is.

1. PLEK VAN SKOU

Die volgende Streek Skoue is goedgekeur naamlik.

- a) Hopetown
- b) Magogong
- c) Secunda
- d) Tulbagh

Die volgende nasionale skoue is goedgekeur naamlik.

- a) Tulbagh (2018, daarna elke tweede jaar)
- b) Hopetown (2019, daarna elke tweede jaar)

Skoukomitees waarvan die Skoue nog nie goedgekeur is deur die Raad nie, moet op die voorgeskrewe wyse aansoek doen. Sien vorm "A" aangeheg.

2. SKOUKOMITEE

Die skoukomitee moet uit twee (2) afsonderlike lede van die Friesperdtelersgenootskap bestaan.

Die pligte, verantwoordelikhede en magte van die skoukomitee is as volg:

- a) Toesien dat die skou binne alle reëls en regulasies van die Friesperdtelersgenootskap plaasvind.
- b) Die aanstel van Beoordelaars vir Streeks en Nasionale skoue, na die goedkeuring deur die Raad van die genomineerde lys voorgelê deur die Skoukomitee sestig (60) dae voor die aanvangsdatum.
- c) Beoordelaars mag slegs in kennis gestel word deur die Skoukomitee na die goedkeuring in b) hierbo ontvang is vanaf die Raad.
- d) Die aanstel van Beoordelaars vir Klub skoue, sonder goedkeuring deur die Raad.
- e) Die aanstel van Baanbeamptes, Versamelplek Beamptes asook die Aankondiger.
- f) Toesien dat Beoordelaars, Baanbeamptes, Versamelplek Beampte asook die Aankondiger binne die neergelegde reëls, tydens die skou, funksioneer.
- g) Die onderhandeling, en betaling van alle ooreengekome kostes ten opsigte van die Beoordelaars, Baanbeamptes, Versamelplek Beamptes en die Aankondiger.
- h) Op die voorgeskrewe wyse die inligting soos versoek, aan die Sekretaresse van die Friesperdtelersgenootskap deurgee, met 'n minimum van sestig (60) dae voor die aanvang van die skou. Sien vorm "B" aangeheg.
- i) Opvolg en toesien dat die Sekretaresse van die Friesperdtelersgenootskap die skou inligting aan die Lede deurgee per epos binne 'n periode van minimum 30 (dertig) dae voor die sluitingsdatum vir inskrywings soos aangedui in vorm "B".
- j) Die reg voorbehou, in belang van die skou, om skouklasse te skrap en of saam te voeg, nadat inskrywings ontvang is.

- k) Die bepaling van die inskrywingsgelde, stalgelde en enige ander gelde wat per inskrywing betaalbaar mag wees.
- l) Toesien tot die vordering van alle gelde ten opsigte van die inskrywings tot die skou.
- m) Die verkryging van borge na goeddenke.
- n) Die daarstel van rosette en of pryse.
- o) Hantering van bemarking en advertensies vir die betrokke skou.
- p) Die administrasie, bestuur, hantering en uitbetaling, ten opsigte van alle aanspreeklikhede en uitgawes wat verband hou met die skou. Hantering van alle klagtes en griewe, gedurende die skou, ten opsigte van Lede, Vertoners, Beoordelaars en enige belanghebbendes by die skou.

3. BEOORDELAARS

- a) Alle Beoordelaars moet deur die Friesperdtelersgenootskap amptelik goedgekeur wees. 'n Lys van sodanige goedgekeurde Beoordelaars kan by die Sekretaresse van die Friesperdtelersgenootskap bekom word.
- b) Slegs een (1) Internasionale Friesperd Beoordelaar word per skou toegelaat.
- c) Daar word 'n maksimum van twee (2) junior beoordelaars per skou toegelaat indien hulle reeds die Friesperdtelersgenootskap se teoretiese beoordelaarseksamen ten opsigte van die rasstandaarde, skoureëls en alle skouklas protokolle geslaag het, soos van tyd tot tyd aangebied deur die Friesperdtelersgenootskap, en of die SA Beoordelaarsvereniging.
- d) Beoordelaars mag nie vir meer as drie (3) agtereenvolgende skoue op dieselfde skou beoordeel nie.
- e) Vir alle Streek Skoue moet daar 'n minimum van twee (2) Beoordelaars aangestel word.
- f) Vir alle Toekennings-Genomineerde Skoue moet daar 'n minimum van drie (3) Beoordelaars aangestel word en moet daar op die "High Low" sisteem gewerk word.
- g) Vir alle Nasionale Skoue moet daar 'n minimum van drie (3) Beoordelaars aangestel word en moet daar op die "High Low" sisteem gewerk word.
- h) Beoordeling op die "High Low" sisteem is streng vertroulik. Beoordelaars mag glad nie met mekaar beraadslaag of in gesprek tree nie, al vorens hulle plasingkaarte nie almal ingehandig is nie.
- i) Die Beoordelaars se spreekbuis gedurende die klas is die Baanbeampte en direkte kontak, gesprek of redenasie met die Vertoners of Helpers word nie toegelaat nie.
- j) Beoordelaars moet ten alle tye op hoogte wees van die nuutste bygewerkte skoureëls en skouklas protokolle, rasstandaarde soos bepaal in die Grondwet van die Friesperdtelersgenootskap.
- k) Beoordelaars moet ten alle tye eerlik, regverdig, onpartydig en konsekwent wees.
- l) Beoordelaars mag slegs beoordeel wat hy of sy gedurende die klas sien. Geen vorige prestasies mag in ag geneem word nie.
- m) Beoordelaars mag nie perde beoordeel waarby hy/sy persoonlik betrokke is nie, hetsy eienaarskap, afrigting, stalling, ens. Indien so 'n situasie wel gedurende die skou sou ontstaan moet die betrokke Beoordelaar onmiddelik die Baanbeampte inlig wat dit sal deurgee aan die Bestuur van die Skoukomitee vir aksie.
- n) Beoordelaars moet ten alle tye met ander Beoordelaars saamwerk maar moet nog steeds onafhanklik opereer.
- o) Beoordelaars moet ten alle tye volledig en netjies geklee wees met 'n langbroek, hemp met 'n das en 'n baadjie.
- p) Beoordelaars etiket moet eerbiedig word en te alle tye nagestreef word.

- q) Junior Beoordelaars se platingskaarte moet aan die einde van die skou vergelyk word met die van die Amptelike Beoordelaars en 'n volledige verslag moet aan die Raad voorgelê word deur die Senior Beoordelaar, binne 'n tydperk van dertig (30) dae na die afloop van die skou.
- r) Junior beoordelaars moet ten minste een Amptelike Skou as Junior Beoordelaar beoordeel alvorens hy/sy in aanmerking kan kom om deur die Raad as Amptelike Beoordelaar aangestel te word met die uitreiking van 'n Amptelike sertifikaat deur die Friesperdtelersgenootskap. Senior Beoordelaars van ander Rasse wat 75% en meer behaal het ten opsigte van die Friesperdtelersgenootskap se teoretiese beoordelaarseksamen ten opsigte van die rasstandaarde, skoureëls en alle skouklas protokolle, moet eers twee (2) streeks skoue beoordeel voor hulle in aanmerking kom om 'n nasionale skou te beoordeel.

4. BAANBEAMPTES

- a) Baanbeamptes moet ten alle tye op hoogte wees van die nuutste bygewerkte skoureëls en skouklas protokolle soos bepaal deur die Friesperdtelersgenootskap.
- b) Sal optree as spreekbuis van die Beoordelaars na die Vertoners, helpers en die Aankondiger.
- c) Sal opdragte vanaf die Beoordelaars uitvoer wat binne die skoureëls val.
- d) Moet Beoordelaars se aandag vestig op enige ongeruimdheid wat onder sy/haar aandag sou kom.
- e) Sal optree teen Vertoners, helpers en belanghebbendes wat die skoureëls verbreek.
- f) Toesien dat slegs die toegelate persone gedurende die skouklas in die baan is nl:
  - Beoordelaars
  - Vertoners
  - Helpers (Slegs in klasse waar dit volgens die klas protokol toelaatbaar is)
  - Fotografe en ander (Soos deur die Bestuur van die Skoukomitee deurgegee)
- g) Mag onder geen omstandighede beslissings en of besprekings van Beoordelaars oordra aan die vertoners of die publiek nie.

5. VERSAMELPLEK BEAMPTTE

- a) Versamelplek Beamptes moet ten alle tye op hoogte wees van die nuutste bygewerkte skoureëls en skouklas protokolle soos bepaal deur die Friesperdtelersgenootskap. Alles in sy/haar vermoë doen om toe te sien dat Vertoners betyds by die versamelplek is.
- b) Toesien dat alle skoureëls en vereistes van skouklas protokolle nagekom is alvorens Vertoners in die skoubaan toegelaat word. Die Beoordelaars en Baanbeamptes aanvaar derhalwe dat alle perde en Vertoners wat die skoubaan binne gaan aan alle vereistes, soos neergelê voldoen.
- c) Die Versamelplek Beampte behou die reg voor om die perde en Vertoners die skoubaan te belet indien daar nie voldoende aan alle vereistes en skoureëls nagekom is nie.
- d) Toesien dat slegs die ingeskrewe perd/e en Vertoner/s die baan betree.
- e) Die diplomatieuse hantering en bestuur van die skoubaan hek. Indien die hek reeds geluit is kan geen verdere perde of Vertoners of Helpers daarna toegelaat word nie.

6. AANKONDIGER

- a) Sal toesien om aankondigings soos deur die Skoukomitee gevra te maak.
- b) Sal toesien om aankondigings soos deur die Baanbeampte gevra word gedurende die verloop van sekere klasse te maak.
- c) Sal toesien om die Klas platings aan te kondig soos aan hom/haar voorsien.
- d) In die algemeen 'n bydrae te maak tot die gees en geordenheid van die skou.

7. VEREISTES VIR 'N AMPTELIKE SKOU

'n Skou sal onder die volgende omstandighede klassifiseer as 'n Amptelike Skou.

- a) Drie (3) Beoordelaars moet deur die Raad goedgekeur en aangewys word om die spesefieke skou te beoordeel.
- b) Die Baanmeester/Hoof Baanbeampte moet deur die Raad goedgekeur word vir die spesefieke skou.
- c) Al 30 kampioenskap klasse op die klaslys moet aangebied word op die skouprogram om te kan klassifiseer as 'n Amptelike Skou.
- d) Geen skou is verplig om al die klasse op die klaslys op die skouprogram in tesluit nie, maar wel al 30 kampioenskap klasse vir 'n Amptelike Skou.

HOOFSTUK 2

ETIESE KODES

1. SKOU-ETIEK

- a) Die deelname aan en mededinging van Lede en Deelnemers by skoue ten einde hulle teling met mekaar te vergelyk is 'n gesonde wyse van kompetisie en dit behoort ook as vertoonvenster vir die Friesperd Ras as geheel te dien.
'n Gesindheid van welwillendheid en positiewe samewerking is tot voordeel van beide die Teler en die Friesperdtelersgenootskap en indien almal van die uitgangspunt uitgaan dat die belange van die Friesperd Ras groter is as dié van die individu kan ons in hierdie opsig in 'n aangename gees met mekaar verkeer en die Friesperd Ras sodoende bevorder.
- b) Alle Eienaars, Vertoners, Beoordelaars, Baanbeamptes, Versamelplek Beamptes, Aankondigers, Toeskouers en Publiek is onderhewig aan die SAEF Deelnemers Etiese Kode (South African Equestrian Federation).
- c) Vertoners moet ten alle tye skoudisziplinê en skou-etiek eerbiedig en toepas.
- d) Wees trots op jouself en jou perd en respekteer altyd jou mede Vertoners.
- e) Geen Vertoner mag ander Vertoners of hul perde benadeel of probeer benadeel deur enige optrede van enige aard nie.
- f) Handhaaf altyd beheer oor jou perd en 'n redelike afstand tussen jou perd en ander perde.
- g) Geen Vertoner mag 'n Beoordelaar probeer beïnvloed of omkoop of aanmerkings maak gedurende die beoordeling nie.
- h) Geen Vertoner mag onder die invloed van alkohol aan klasse deelneem nie.
- i) Geen Vertoner mag gedurende die verloop van 'n klas as hulle in die skoubaan is, voor 'n ander mede Vertoner insny, of enige aksie of handeling in die verbygaan proses maak, wat die mede Vertoner nadelig kan beïnvloed nie.
- j) Vertoners mag nie inmeng of praat of probeer redeneer met Beoordelaars terwyl perde nog in die baan is nie.
- k) Enige aanval van 'n Vertoner op die Beoordelaars of Baanbeamptes, in die publiek, sal lei tot skorsing van die res van die skou en selfs daaropvolgende skoue.
- l) Geen Vertoner mag hardop aanmerkings maak terwyl plasings uitgeroep word nie. Dit kan lei tot skorsing van die skou en verbeuring van alle pryse.
- m) Vertoners wat hulself aan enige bogenoemde skuldige maak sal gepenaliseer word en kan selfs gediskwalifiseer word van die skou.

HOOFSTUK 3

ALGEMENE REËLS – ALLE KLASSE

Doel met die opstel van die protokol, om 'n sisteem daar te stel wat reëls neerlê en riglyne daar stel ten opsigte van onderskeie skouklasse en die hantering daarvan.

ALGEMENE REËLS – ALLE KLASSE

- a Alle Eienaars, Vertoners, Beoordelaars, Baanbeamptes, Versamelplek Beamptes, Aankondigers, Toeskouers en Publiek is onderhewig aan die Algemene Reëls en Regulasies van SAEF (South African Equestrian Federation).
- b Ingevolge SAEF bepalings neergelê met betrekking tot FEI “Equine Anti-Doping and Controlled Medication Regulasies” mag geen opkikkers en of bedwelmdede middels voor of gedurende 'n skou gebruik of toegedien word nie. Daar kan tydens enige skou volgens die neergelegte reëls daarvoor getoets word.
- c Perde wat enige medikasie ontvang het mag nie binne die ontrekkingsperiode geskou word nie. Daar kan tydens enige skou volgens die neergelegte reëls met betrekking tot FEI “Equine Anti-Doping and Controlled Medication Regulasies” daarvoor getoets word.
- d Geen siek perde, of perde wat mank of kruppel is, of met enige oop wonde op enige plek van hulle lyf mag geskou word nie.
- e Geen verbande om die bene of enige tooisels mag gebruik word nie. Tensy vir mediese redes met bewyse.
- f Alle perde moet geregistreer wees deur SA Stamboek by die Friesperdtelersgenootskap van SA.
- g Slegs perde opgeneem in die register as Stamboek (SP) of Hulpstamboek diere mag deelneem aan enige Streeks Skou of Nasionale Skou.
- h Geen Basisboek perde mag by enige Streeks Skou of Nasionale Skou deelneem nie.
- i Hulpstamboek A perde wat na 15 Mei 2015 opgeneem word mag nie by 'n Streeks Skou of Nasionale Skou deelneem nie.
- j Ouderdom van perd word geneem soos die ouderdom op die eerste dag van die skou.
- k Perde onder die ouderdom van drie (3) jaar mag deelneem aan Streeks en Nasionale Skoue as hulle in die Vulboek opgeneem is deur SA Stamboek by die Friesperdtelersgenootskap van SA.
- l Perde kan reeds vanaf die ouderdom drie (3) jaar en ouer aangebied word vir keuring ten opsigte van opname in die register as Stamboek (SP) of Hulpstamboek diere.
- m Perde bo die ouderdom van vier (4) jaar wat nog nie gekeur is, en opgeneem is in die register as Stamboek (SP) of Hulpstamboek diere nie, MAG nie deelneem aan Streeks en Nasionale Skoue nie.
- n Alle perde moet 'n mikroskyfie in die nek hê of, 'n brand, of 'n tatoeër nommer wat van tyd tot tyd deur die Versamelplek Beampte/s of die Baanbeampte of 'n persoon soos deur die Skoukomitee afgevaardig nagegaan kan word. Sou die mikroskyfie nie opgespoor kan word nie, sal die aangewysde Veearts van die Skou 'n DNA monster neem wat weggestuur sal word na UNISTEL vir ontleding. Indien dit nie die perd is wat ingeskryf is nie, sal die eienaar van die perd 'n boete van R10 000 opgelê word wat onmiddellik betaalbaar is met lewering van DNA uitslag.
- o Alle perde moet in besit wees van 'n geldige en volledig voltooide paspoort met alle inentings op datum en aangeteken.

- p Perde mag NêRENS met rekke en of kettings opwarm nie. ‘n Vertoner sal met R500 beboet word indien hulle daaraan skuldig bevind word en die moontlikheid van skorsing tot verdere deelname aan die skou.
- q Dit word sterk aanbeveel dat maanhare en hare tussen die hoeve en kootgewrig (vere) nie geskeer word nie, maar dit bly die persoonlike keuse van die Vertoner.
- r Die hare op die bene onder die knieë en bo die kootgewrig mag wel geskeer word.
- s Vir lang maanhare mag die hare agter die ore waar die toom kom wel geskeer word tot maksimum van 10 cm.
- t Maanhare mag los of gevleg (“ge-plait”) wees.
- u Ore aan die binnekant mag geskeer wees, volgens persoonlike keuse van Vertoner.
- v Hare onder die kakebeen mag geskeer wees.
- w Perde moet skoon en uiters goed versorgd wees.
- x Hoewe moet goed versorg wees en mag swart gekleur word.
- y Vertoners, Hanteerders of Helpers mag geen perd met disrespek hanteer of mishandel gedurende ‘n klas in die skoubaan, of op enige tydstip buite die skoubaan. Ingevolge die Algemene Regulasies van die FEI Genootskap geld die volgende reël, wat aangehaal word:
“Article 142, FEI General Regulations”
 “No person may abuse a horse during an event or at any other time. ‘Abuse’ means an action or omission that causes or is likely to cause pain or unnecessary discomfort to a horse, including without limitation any of the following:
 a) whipping or beating a horse excessively
 b) subjecting a horse to any kind of electric shock device
 c) using spurs excessively or persistently
 d) jabbing the horse in the mouth with the bit or any other device
 e) competing on an exhausted, lame or injured horse
 f) ‘rapping’ a horse
 g) abnormally sensitise or desensitise any part of a horse
 h) leaving a horse without adequate food, drink or exercise
 i) using any device or equipment which causes excessive pain to the horse.”
- z Enige teenwoordigheid van bloed op ‘n perd gedurende ‘n klas sal dadelik aandag ontvang. Die Vertoner sal gevra word om die perd na die binnekant van die skoubaan te neem en aan te tree. Die res van die klas sal gevra word om te ontspan, waarna die Vertoner sleg 1 (een) minuut gegun sal word om die bloeding te stop met die hulp van 1 (een) Helper van buite die skoubaan. Slegs die gebruik van ‘n handdoek sal toegelaat word om die bloeding te stop sowel as om dit af te vee. As bloeding gestop het, sal die Vertoner by die res van die klas aansluit en die klas se verrigtinge sal hervat.
- aa ‘n Vertoner sal net 1 (een) maal die geleentheid gegee word om die bloeding te stop soos in (y) hierbo uiteengesit.
- bb Indien bloeding op dieselfde perd as in (y) hierbo weer in dieselfde klas sigbaar word, sal die perd onmiddelik gevra word om die skoubaan te verlaat.
- cc Indien bloeding op ‘n perd nie gestop kan word nie en dit sigbaar bly, sal so ‘n perd gevra word om die skoubaan te verlaat.
- dd Perde wat buite beheer is en ‘n veiligheidsrisiko inhou vir die Vertoner, enige ander perd of ander Vertoner sal deur die Baanbeampte beveel word om die baan te verlaat.
- ee Alle klasse moet aanvaar word as Tradisioneel behalwe waar Universeel gemeld word.
- ff Indien ‘n perd ‘n yster verloor gedurende die klas sal die Baanbamppte dit ondersoek en ‘n besluit neem na oorleg met die Senior Beoordelaar.

- gg Indien 'n perd 'n yster verloor gedurende die klas het die Vertoner 7minute om te herstel en dieselfde yster terug te sit.
- hh Geen perd mag in 'n skou aan **BEIDE** Tradisionele Dissiplines en Universele Dissiplines deelneem nie. 'n Perd mag wel by 'n volgende skou van Tradisionele, of Universele Dissiplines verander, **MAAR** slegs ook net in die Tradisionele Dissiplines of die Universele Dissiplines deelneem.
- ii **Die Slegte Geluk of "Bad Luck"** reël is van toepassing op alle klasse en word ingebring om verder te help om te alle tye die beste perde in die Kampioenskap klasse te hê en werk soos volg:
- ◆ Indien daar 'n "Bad Luck" situasie soos, afgooi van yster, breek van toerusting, breek van karretjie, 'n ongeluk of enige gebeurlikheid wat nie nalatig of met opset plaasvind en nie onmiddelik regestel kan word nie mag die vertoner by die Baanbeampte vra om 'n "Bad Luck" plasing in die kampioenskap klas of die ruitersklas, vra vir 7 minute toelaatbare herstel tyd.
  - ◆ Die Baanbeampte vat die betrokke Vertoner se nommer en die Vertoner verlaat die Skoubaan.
  - ◆ Hierdie plasing word dan amptelik deur die Aankondiger aangekondig.

HOOFSTUK 4

HANDKLASSE

1. ALGEMENE REËLS - HANDKLASSE

- a) Perde mag slegs binne hulle onderskeie ouderdomsgroep deelneem aan 'n handklas.
- b) Perde se ouderdom word bepaal soos op die eerste dag van die skou.
- c) In afstamelingsklasse, moet beide afstammeling Junior (onder 5 jaar) perde wees. Die ouers word nie saam met die perde vertoon nie, maar die ouer se naam moet op die inskrywingsvorm aangebring word.
- d) Hoeflengte met die yster saam gemeet, asook die "pad" (sou daar een wees), mag slegs 'n maksimum van 155mm wees. Die lengte word gemeet aan die voorkant van die hoof, vanaf die onderste punt van die hoefyster tot waar die haarlyn aan die bokant van die hoof begin.
- e) Daar is geen lengte beperking van die "pad" nie, maar in aggeneem d) hierbo, 'n totale lengte beperking in geheel.
- f) Standaard tipe hoefyster van maksimum 10mm dik en nie wyer as 25mm, word toegelaat.
- g) Hoefyster mag wel 'n dwarsbalkie aan die onderkant hê, van maksimum 12mm breed en 10mm dik.
- h) In die Handklasse sal daar geen onderskeid ten opsigte van die wyse waarop 'n perd beslaan is gemaak word nie. Die wyse waarop 'n perd beslaan word sal bepaal word deur, in watter skou dissipline (ryklasse en tuigklasse) die perd gaan deelneem.
- i) Universele Perde en Plesierperde se vereistes ten opsigte van hoefbeslaning se maksimum spesifikasies lê binne die perke soos in d) tot h) hierbo.

2. TOERUSTING - HANDKLASSE

2.1 ALLE PERDE JONGER AS 2 JAAR

- a) Wit, swart of bruin halter, met 'n wit, swart of bruin leiband, (verkieslik swart of wit).
- b) Wit, swart of bruin vertoon toom, sonder enige mondstuk met 'n fyn ketting oor die neus, of onder die kaak, met 'n wit, swart of bruin leiband, (verkieslik swart of wit).

2.2 ALLE PERDE OUER AS 2 JAAR

- a) Wit, swart of bruin toom met 'n stang en kenketting, of trens met of sonder 'n neusband.
- b) Vir die toom in a) mag 'n enkel wit, swart of bruin leiband met ketting, of wit, swart of bruin teuels gebruik word, (verkieslik swart of wit).

2.3 PERDE TUSSEN 2 TOT 3 JAAR

- a) Die Vertoner het die opsie vir perde tussen 2 tot 3 jaar, om hulle in hand te vertoon met 'n wit, swart of bruin halter, met 'n wit, swart of bruin leiband, (verkieslik swart of wit).

2.4 ALLE PERDE VAN ENIGE OUDERDOM

- a) Peits van maksimum 1.2m, met WIT lint van maksimum 150mm aan die voorkant is toelaatbaar vir die Hanteerder.
- b) Peits van maksimum 2m, met WIT lint van maksimum 150mm aan die voorkant is toelaatbaar vir die Aanjaer.
- c) Geen ander toerusting en of enige ander hulpmiddel word toegelaat nie.

3. KLEREDRAG - HANDKLASSE

- a) Vertoner en Aanjaer se drag moet die volgende wees:
  - Netjiese Kakie langbroek
  - Wit kort of langmou hemp met kraag
  - Slegs Friesperdtelersgenootskap wapen word op hemp toegelaat
  - Netjiese skoene of tekkies met bypassende kleur sokkies
- b) Vertoner en Aanjaer mag opsioneel die volgende by hulle drag aantrek:
  - Soliede swart das, of Friesperdtelersgenootskapdas
  - Swart Baadjie, onderbaadjie of trui, of grys Friesperdtelersgenootskap trui
  - Slegs Friesperdtelersgenootskap wapen word op die baadjie of trui toegelaat
  - Netjiese hoed of Friesperdtelersgenootskap “pet” / “keps”
  - Swart “dry-mack” baadjie met kappie
- c) In reën weer word waterskoene en ‘n reënjas toegelaat.
- d) Perd se deelnemersnommer word op die Vertoner se rug vasgesteek.

4. VERSAMELPLEK PROSEDURE - HANDKLASSE

- a) Alle Vertoners, Hanteerders en perde, moet ten minste 3 minute voor die begin van die klas by die aangewysde versamelplek aanmeld.
- b) Versamelplek Beampte kontroleer die deelnemernommer en perde ingeskryf vir die betrokke klas.
- c) Versamelplek Beampte gaan na of die reëls soos gestupileer in nommer 1, 2 en 3 hierbo, vir die betrokke klas genoem, nagekom is.
- d) Versamelplek Beampte gee die instruksie vir die oopmaak van die skoubaanhek en Vertoners gaan die skoubaan binne.
- e) Versamelplek Beampte gee die bevel vir die toemaak van die hek vir die betrokke klas om te begin.
- f) As die hek eers toe is kan geen verdere Vertoners wat laat is toegelaat word nie.

5. SKOUBAAN PROSEDURE - HANDKLASSE

- a) Vertoners en perde is onder beoordeling sodra hulle die skoubaan binne kom.
- b) Die rigting waarin die skoubaan betree word is anti-kloksgewys op ‘n draf, terwyl die perde optimaal vertoon word in die draf.
- c) Perde word dan in die middel van die skoubaan opgestel, met die perd wat eerste ingekom het die naaste aan die ingangshek en die perd wat laaste ingekom het die verste vanaf die ingangshek. Perde word opgestel langs mekaar met voldoende spasies tussen perde.
- d) Beoordelaars stap dan deur al die perde en doen hul beoordeling.
- e) Baanbeampte sal dan die instruksie aan die eerste Vertoner gee om sy perd alleen te laat aantree met sy kop in die rigting van die hek. Die vertoner word ‘n kort tyd gegee om sy perd dan op te stel vir individuele beoordeling in die staan posisie.
- f) Baanbeampte sal dan die instruksie aan die Vertoner gee om sy perd vorentoe te laat stap in die rigting van die hek, links te draai en sy perd dan, anti-kloksgewys, in ‘n draf te vertoon vir die beoordeling van die beweging van die perd.
- g) Slegs die stap en draf word beoordeel.
- h) Die proses herhaal homself totdat alle perde individueel beoordeel is.
- i) Nadat alle perde individueel beoordeel is, sal al die perde weer langs mekaar opgestel word, vir ‘n laaste deurstap en beoordeling deur die Beoordelaars.
- j) Beoordelaars mag die Baanbeampte aansê om sekere perde te vra om weer vertoon te word, vir ‘n finale plasing.
- k) Beoordelaars mag die Baanbeampte aansê om ‘n “front line” te laat opstel sou hulle dit verlang.

- l) Sodra die beoordeling afgehandel is sal die Aankondiger die instruksie gee dat die Vertoners en perde kan ontspan. Perde kan dan ontspan en rond beweeg.
- m) Met die aankondiging van die plasing van die perde, draf die geplaasde perd na die Beoordelaars en ontvang Sy roset of prys.
- n) Direk na die laaste roset oorhandig is word die hek oopgemaak en die nie geplaasde perde verlaat die skoubaan.
- o) Die geplaasde perde doen dan die ere rondte met die eerste perd voor en die res wat volg, volgens plasing, op 'n draf, in 'n klokswyse rigting, waarna die skoubaan verlaat word.
- p) By die merrie met suipvul klas betree die perde die baan op 'n stap en stel dan op soos reeds genoem.
- q) By die Hings of Merrie met 2 afstameling klas betree die 2 afstammeling agter mekaar die baan op 'n draf en stel dan op soos reeds voorheen genoem.

6. BEOORDELING RASSTANDAARDE - HANDKLASSE

- a) Die beoordeling van handklasse word gedoen deur die meting en vergelyking van die perd onder beoordeling teenoor die neergelegde rasstandaarde (sien protokol FPTG 1 asook die linieëre punte toekeningskaart).
- b) Rastipe, bouvorm, bene, hoewe en algemene kenmerke maak 50% van die beoordelingstotaal uit.
- c) Beweging maak 'n verdere 40% van die beoordelingstotaal uit.
- d) Voorbereiding en versorging met 'n algehele geheel beeld, 'n verdere 10% van die beoordelingstotaal uit.
- e) Vir rastipe word daar klem gelê op:
(sien Aanhangsel tot protokol FPTG 2 en 3 wat rastipies is)
  - Algemene Voorkoms - Rastipe
  - Uitstraling - Baie uitstraling
  - Kop en Voorkop - Rastipe
  - Ore, Oë, Neus, Kaak - Rastipe
  - Nek en Kam wat begin val is nie gewens vir die Friesperd Ras nie. - Rastipe NB. 'n Perd se kam wat val moet in oorweging van ouderdom beoordeel word
  - Kop/Nek aansluiting - Fyn en oop met ruimte
  - Kleur - Rastipe
  - Behang – Maanhare - Rastipe
    - Stert - Rastipe
    - Vere - Rastipe
  - Bouvorm word daar klem gelê op:
    - Skof - Rastipe
    - Bors - Rastipe
    - Skouers - Rastipe
    - Aansluiting van genoemde - Vloeiend
    - Rug, ribbes, lendene, kruis - Rastipe
    - Sitbene, Broekspier, Duie - Rastipe
    - Stert inplanting - Rastipe
  - Bene word daar klem gelê op:
    - Voorbene – Syaansig - Nie onder of oorstandig
    - Van voor - Nie na binne of na buite
    - Bo-arm - Rastipe
    - Knieg - Rastipe

Pypbeen	- Rastipe
Agterbene – van agter	- Nie na binne of na buite
- van kant	- Nie na agter of na voor
Hak	- Rastipe
Hoewe	- Rastipe
Kwaliteit van bene	- Hard en droog

7. BEOORDELING BEWEGING – HANDKLASSE

Stap

- Die stap word beoordeel as ‘n saamgevatte tot werkende platvoet stap.
- Die kop aksie is, aangesien dit ‘n saamgevatte stap is, nog steeds relatief hoog.
- Die stap het 4 ritmiese voetvalle.
- Die stap moet ruim wees vanuit die skouer met voldoende voordrywing, dus die stap moet energie uitstraal en nie kortaf wees nie.
- Die stap moet genoegsame grondbeslaan, met die agter been se hoof wat op of oor die spoor van die voorhoef strek.
- Die bene moet nie gesleep word nie maar duidelik opgetel en neergesit word.
- Die beweging moet reëlmatig wees met links en regs presies ewe groot passe.
- Die ideale vlug van die beweging moet reguit na voor wees.
- Die agterbene, dit is waar die dryfkrag lê, moet van agter sterk vorentoe geplaas word. Die agterbene moet nie te vêr agter gaan haal word nie (“Trail”).
- Die ore moet na vore gespits en wakker vertoon (“Alert”).
- Die algehele voorkoms van die perd moet uitstraling wys (“Presence”).

Draf

- Die draf het twee ritmiese voetvalle.
- Die draf moet reëlmatig, geballanseerd, vloeiend en aktief wees.
- Die voorbene/knieë word natuurlik hoog gedra in die draf met ruim tree vanuit die skouer met voldoende voortbeweging.
- Die voorbene moet nie net op en af onder die perd beweeg nie, dit moet op en vorentoe beweeg uit die skouer.
- Die agterbene moet aktief van agter reguit opkom na die lyf en dan vorentoe gestoot word. Die agterbene moet nie te vêr agter gaan haal word nie (“Trail”).
- Die draf moet ligvoetig en drywend wees met voldoende voortdrywing in die rol beweging.
- Die kop aksie is trots na bo.
- Die ideale vlug van die beweging moet reguit na voor wees.
- Die ore moet na vore gespits en wakker vertoon (“Alert”).
- Die algehele voorkoms van die perd moet uitstraling wys (“Presence”).

Vir jong perde word dieselfde sisteem gebruik, maar met baie minder klem op van die besonderhede wat verband hou met die ontwikkeling van jong perde, wat dus nog nie optimaal ontwikkel het nie, en in die groeifase is. Beoordelaars beoordeel egter wat hy voor hom sien.

8. KLASLYS TYDENS SKOUE

FRIESPERD SKOUKLASSE EN KLASBESKRYWINGS

HANDKLASSE

NOMMER	KLASBESKRYWING
F1	Kampioen vul o/12 maande
F2	Hings bo 1 jaar onder 2 jaar
F3	Hings bo 2 jaar onder 3 jaar
F4	Hings bo 3 jaar onder 4 jaar
F5	Hings bo 4 jaar onder 5 jaar
X1	Junior Kampioen Hings (F2 tot F5)
F6	Merrie bo 1 jaar onder 2 jaar
F7	Merrie bo 2 jaar onder 3 jaar
F8	Merrie bo 3 jaar onder 4 jaar
F9	Merrie bo 4 jaar onder 5 jaar
X2	Junior Kampioen Merrie (F6-F9)
F10	Reun aan die hand
F11	Senior Kampioen Hings 5 jaar en ouer
F12	Senior Kampioen Merrie 5 jaar en ouer
BESKRYWING	Klasse F1-F12 Handklasse: Beoordeling van hierdie Handklasse het die hoofdoel om die perd te identifiseer wat die mees korrekste Ras Standaard toon en uitstraal, die beste konformasie eienskappe toon en voldoende korrekte beweging in die stap en draf handhaaf, ten einde die Rasegtheid te kan bepaal.
F13	Twee afstameling van 'n hings onder 5 jaar (die hings word nie vertoon nie)
F14	Twee afstameling van 'n merrie onder 5 jaar (die merrie word nie vertoon)
BESKRYWING	Klasse F13-F14 Afstamelingsklasse: In hierdie klasse word gekyk na die nageslag van 'n dier. Tydens beoordeling word gekyk dat die twee diere in tipe bymekaar pas, korrekte konformasie eienskappe toon ten einde die Rasegtheid te kan bepaal.
F15	Merrie met suipvul
BESKRYWING	Klas F15 is 'n Handklas vir 'n merrie en haar ongespeende vul. Tydens beoordeling word gekyk dat die twee diere in tipe bymekaar pas, korrekte konformasie eienskappe toon ten einde die Rasegtheid te kan bepaal.

HOOFSTUK 5

RYKLASSE

Ryklasse word in drie (3) groepe verdeel:

Tradisionele Ryklasse

Universele Ryklasse

Ruiterkuns Ryklasse

1. ALGEMENE REËLS – ALLE RYKLASSE

- a) Misbruik van natuurlike rymiddels of hulpmiddels, soos byvoorbeeld 'n peits, spore, bene en teuels, by die hantering en ry van 'n perd sal glad nie geduld word nie.
- b) Aangesien alle perde se onderskeie gange van beweging, nie teen dieselfde tempo is nie, moet die volgende reëls nagekom word nl:
  - Sou daar in 'n Kloksgewys rigting in die baan beweeg word, moet die Ruiter die perd voor hom, altyd aan die kant van die regterskouer van die Ruiter voor hom, verby gaan, dus na die binnekant van die baan.
  - Sou daar in 'n Anti-kloksgewys rigting in die baan beweeg word, moet die Ruiter die perd voor hom, altyd aan die kant van die linkerskouer van die Ruiter voor hom, verby gaan, dus na die binnekant van die baan.
  - Handhaaf altyd 'n goeie en veilige afstand tussen die perde in die verbygaan proses.

2. PERDE TOELAATBAAR VIR KINDER RYKLASSE

2.1 KINDER-RYPERD RYKLASSE – DRIEGANG en STAP-DRAF (TRADISIONEEL)

- a) Ruiter onder 18 jaar, maar bo 14 jaar.
Mag 'n Hings, Merrie of Reun perd ry in die ryklasse.
- b) Ruiter 14 jaar en jonger.
Mag slegs 'n Merrie of Reun perd ry in die ryklasse.

2.2 KINDER-RUITER en STAP-DRAF MEDALJE RYKLASSE – RUITERKUNS (TRADISIONEEL)

- a) Alle Ruiters onder 18 jaar.
Mag slegs 'n Merrie of Reun perd ry in die ryklasse.

2.3 KINDER PLESIERPERD RYKLASSE – DRIEGANG (TRADISIONEEL)

- a) Ruiter onder 18 jaar.
Mag 'n Hings, Merrie of Reun perd ry in die ryklasse.

2.4 KINDER LEIRIEM RYKLASSE (TRADISIONEEL)

- a) Ruiter 8 jaar en jonger.
Mag 'n Hings, Merrie of Reun perd ry in die ryklasse.

2.5 UNIVERSIEËL ALLE KINDER RYKLASSE

- a) Alle Ruiters onder 18 jaar.
Mag slegs 'n Merrie of Reun perd ry in die ryklasse.

3 KRUISINSKRYWINGSREËLS – RYKLASSE

NIE TOELAATBAAR

- a) Kruisinskrywings is selgs van toepassing op Enkel ryklas dissiplines: Driegang Tradisioneel, Driegang Plesierperd en Driegang Universeel.
- b) Kruisinskrywings tussen ENIGE Tradisionele en Universele klasse word nie toegelaat nie.
- c) Kruisinskrywings is selgs van toepassing gedurende ‘n skou. Die perd/e mag met ‘n toekomstige skou weer aan ‘n ander enkel ryklas dissipline deelneem.
Byvoorbeeld: ‘n Perd is gedurende skou A, ‘n Tradisionele Driegang deelnemer, by die volgende skou B, mag dieselfde Perd as ‘n Universele Driegang deelnemer kompteer.
- d) ‘n Senior perd mag glad nie deelneem aan die Junior ryklas dissiplines nie, maar ‘n Junior perd MAG deelneem aan die Senior ryklas dissiplines, onderhewig aan die reël in e).
- e) Kruisinskrywings is nie toelaatbaar tussen Junior en Senior perde in die Enkel ryklas dissiplines nie.
Byvoorbeeld: ‘n Junior Perd is gedurende skou A, ‘n Senior Universele Driegang deelnemer in die kwalifiserende klas sowel as kampioenskap klas, die Junior Perd MAG NIE deelneem aan die Junior Universele Driegang ryklas dissipline gedurende die skou nie.
- f) Kruisinskrywingsreëls is van toepassing op die gewone klasse van die onderskeie Enkel ryklas dissiplines.
- g) Kruisinskrywingsreëls is ook van toepassing op die Kampioenskap Klasse van die onderskeie Enkel ryklas dissiplines.

TOELAATBAAR

- h) ‘n Perd wat deelneem aan die Tradisionele Driegang ryklas dissipline MAG ook deelneem aan die Tradisionele Driegang Kinderryperd – Ruiters o/18 jaar, ryklas dissipline.
- i) ‘n Perd wat deelneem aan die Tradisionele Driegang ryklas dissipline MAG ook deelneem aan die Tradisionele Driegang Kinderruiter – Ruiters o/18 jaar, ryklas dissipline.
- j) ‘n Perd wat deelneem aan die Driegang Plesierperd ryklas dissiplines MAG ook deelneem aan die Driegang Kinder Plesierperd – Ruiters o/18 jaar, ryklas dissipline.
- k) ‘n Perd wat deelneem aan die Universele Driegang ryklas dissiplines MAG ook deelneem aan die Universele Driegang Kinderryperd – Ruiters o/18 jaar, ryklas dissiplines.
- l) ‘n Perd wat deelneem aan die Universele Driegang ryklas dissiplines MAG ook deelneem aan die Universele Driegang Kinderruiter – Ruiters o/18 jaar, ryklas dissiplines.
- m) Kruisinskrywings wat toelaatbaar is volgens die Reëls hierbo uiteengesit, is nog steeds onderhewig daaraan dat die perd moet kwalifiseer vir elke afsonderlike klas se Kampioenskap deur middel van die betrokke kwalifiserende klasse vir die betrokke klas.

4 BESLAAN EN HOEF LENGTES VIR ONDERSKEIE RYKLASSE

4.1 TRADISIONEL RYKLASSE

- a) Hoeflengte met die yster saam gemeet, asook die “pad” (sou daar een wees), mag slegs ‘n maksimum van 155mm wees. Die lengte word gemeet aan die voorkant van die hoef, vanaf die onderste punt van die hoefyster tot waar die haarlyn aan die bokant van die hoef begin.
- b) Daar is geen lengte beperking van die “pad” nie, maar in ag geneem a) hierbo, ‘n totale lengte beperking in geheel.
- c) Standaard tipe (“performance”) hoefyster van maksimum 10mm dik en nie wyer as 25mm, word toegelaat.

- d) Hoefyster mag wel 'n dwarsbalkie aan die onderkant hê, van maksimum 12mm breed en 10mm dik.

4.2 UNIVERSELE RYKLASSE

- a) Slegs standaard (plates) hoefysters mag gebruik word met die volgende beperkings: nie dikker as 8mm en nie wyer as 25mm.
- b) Perde se hoeflengte is 110mm yster ingesluit.
- c) Geen "pad", wedges of enige ander sole mag onder die hoefyster gebruik word nie.
- d) Geen dwarsbalkies is toelaatbaar nie.

4.3 PLESIERPERD RYKLASSE

- a) Hoeflengte met die yster saam gemeet, asook die "pad" (sou daar een wees), mag slegs 'n maksimum van 120mm wees. Die lengte word gemeet aan die voorkant van die hoef, vanaf die onderste punt van die hoefyster tot waar die haarlyn aan die bokant van die hoef begin.
- b) Hoefyster mag nie onder toegesweiss wees nie.
- c) Hoefyster mag wel 'n dwarsbalkie aan die onderkant hê, van maksimum 12mm breed en 10mm dik.

5. TOERUSTING

5.1 TRADISIONELE en PLESIERPERD RYKLASSE

❖ TOOMS

- a) Dubbel toom met stang, skelmtrens, kenketting, lipbandjie en gewone neusband en flash band mag gebruik word. Geen beperkings op gebit nie
- b) Swart, wit of donker bruin leer tooms word toegelaat.
- c) Skelmtrense mag nie dunner as 8mm wees nie.
- d) Stange mag nie dunner 10mm wees nie.
- e) Teulbalk lengte maksimum 10cm.
- f) Diepte van die tonggroef is maksimum 30mm.

❖ RYSAALS

- a) "Cutback" rysaal sonder saalkleedjie, skelm kleedjie (wat glad nie sigbaar onder die rysaal is nie) word toegelaat.

5.2 UNIVERSELE RYKLASSE

❖ TOOMS

- a) Enkel toom met "trens/snaffle" soos per FEI regulasies is toelaatbaar. Sien illustrasie "A".
- b) Slegs die volgende neusbande is toelaatbaar: "Dropped Noseband", "Cavesson Noseband", "Flash Noseband" asook "Crossed/Mexican Noseband". Sien illustrasie "B".
- c) Geen stange, kenkettings, dubbel toom en dubbel teuels word toegelaat nie.

❖ RYSAALS

- a) Sleg 'n wart of bruin Engelse Dresseer of "General Purpose" rysaal is toelaatbaar.
- b) 'n Wit of swart dresseer kleedjie is verpligtend.
- c) Geen Stoetwapen, naam van 'n Stoet of naam van 'n Perd mag op die kleedjie verskyn nie.
- d) Handelsmerke van kleedjie vervaardigers mag op kleedjies verskyn.

6. KLEREDRAG

6.1 TRADISIONELE RYKLASSE

- a) 'n "Kentucky" pak is verpligtend.
- b) Standaard spore maksimum 30mm lank soos per FEI reëls word toegelaat.
- c) Peits van maksimum 1.2m lank is toelaatbaar.
- d) Deelnemersnommer word op die agterkant van Ruiter se rug aangebring, en moet sigbaar wees met grootte 200 x 150mm.
- e) Swart kort rystewels met of sonder swart kamaste is toelaatbaar.
- f) Swart lang/vol rystewels is toelaatbaar.

6.2 TRADISIONELE KINDER RYKLASSE en RUITERKLASSE

- a) Kinders onder die ouderdom van 8 jaar moet met 'n drie (3) punt gespe harde hoed ry.
- b) Kinders ouderdom 8 – 10 jaar is 'n harde hoed opsioneel.
- c) 'n Peits soos per FEI spesifikasies is toelaatbaar, 100cm in totale lengte.
- d) Ruiters 8 jaar tot 10 jaar, is 'n Afhaler/"Martingale" verpligtend.
- e) Ruiters bo 10 jaar onder 14 jaar, is 'n Afhaler/"Martingale" opsioneel.
- f) Punte 6.1 a) tot d) moet ook nagekom word.

6.3 UNIVERSELE RYKLASSE

- a) Dresseer drag is verpligtend.
- b) 'n Swart of Blou Dresseer baadjie is verpligtend.
- c) Deelnemersnommer word op die agterkant van Ruiter se rug aangebring, en moet sigbaar wees met grootte 200 x 150mm.
- d) 'n Wit, beige of room kleurige rybroek is verpligtend.
- e) 'n Wit of room hemp met 'n kraag is verpligtend.
- f) Netjiese swart das of bypassende kravat is toelaatbaar.
- g) 'n Swart of Blou harde hoed of "Bowler" hoed is toelaatbaar.
- h) Gewone konserwatiewe handskoene is toelaatbaar.
- i) Swart kort rystewels met of sonder swart kamaste is toelaatbaar.
- j) Swart lang/vol rystewels is toelaatbaar.
- k) Spore soos per FEI spesifikasies is toelaatbaar. Sien illustrasie "C".
- l) 'n Peits soos per FEI spesifikasies is toelaatbaar, 120cm in totale lengte.

6.4 UNIVERSELE KINDER RYKLASSE en RUITERKLASSE

- a) Kinders onder die ouderdom van 18 jaar moet met 'n drie (3) punt gespe harde hoed ry.
- b) 'n Peits soos per FEI spesifikasies is toelaatbaar, 100cm in totale lengte.
- c) Ruiters 8 jaar tot 10 jaar, is 'n Afhaler/"Martingale" verpligtend.
- d) Ruiters bo 10 jaar onder 14 jaar, is 'n Afhaler/"Martingale" opsioneel.
- e) Punte 6.2 a) tot l) moet ook nagekom word.

7. VERSAMELPLEK PROSEDURE – RYKLASSE

- a) Alle Ruiters en perde, moet ten minste 3 minute voor die begin van die klas by die aangewysde versamelplek aanmeld.
- b) Versamelplek Beampte kontroleer die deelnemersnommer en perde ingeskryf vir die betrokke klas.
- c) Versamelplek Beampte gaan na of die reëls soos gestipuleer in nommer 1, 2 en 3 hierbo, vir die betrokke klas genoem, nagekom is.

- d) Versamelplek Beampte gee die instruksie vir die oopmaak van die skoubaanhek en Ruiters gaan die skoubaan binne.
- e) Versamelplek Beampte gee die bevel vir die toemaak van die hek vir die betrokke klas om te begin.
- f) As die hek eers toe is kan geen verdere Ruiter wat laat is toegelaat word nie.

8. SKOUBAAN PROSEDURE – RYKLASSE

8.1 TRADISIONELE RYKLASSE

- a) Perde betree die skoubaan, anti-kloksgewys op 'n draf, waartydens die perde ook dan optimaal deur die Ruiter vertoon word in die draf.
- b) Die draf is deurgans, in die klas, 'n saamgevatte tot werkende draf en nie 'n verlengde draf nie.
- c) Aankondiger gee die opdrag gaan oor in die stap. Ruiter kry perd in die stap en vertoon die perd in die stap. Hierdie is 'n saamgevatte tot werkende platvoet stap.
- d) Aankondiger gee die opdrag gaan oor in die gallop. Ruiter kry die perd in die gallop, op die regte leibeen (die binne been), en vertoon die perd in die gallop. Hierdie is 'n saamgevatte tot werkende gallop.
- e) Aankondiger gee die opdrag gaan oor in die stap, verander van rigting en gaan voort op 'n draf. Ruiter kry die perd in die stap, draai om en gaan dan dadelik oor in die draf en vertoon die perd in die draf.
- f) Aankondiger gee die opdrag gaan oor in die stap. Ruiter kry perd in die stap en vertoon die perd in die stap. Hierdie is 'n saamgevatte tot werkende platvoet stap.
- g) Aankondiger gee die opdrag gaan oor in die gallop. Ruiter kry die perd in die gallop, op die regte leibeen (die binne been), en vertoon die perd in die gallop. Hierdie is 'n saamgevatte tot werkende gallop.
- h) Die Beoordelaar kan enige tyd vra dat die Aankondiger die opdrag gee, dat hetsy die stap of draf of gallop weer vertoon word.
- i) Aankondiger gee die opdrag, gaan oor in die stap en tree aan. Ruiter kry perd in die stap en tree dan aan in 'n lyn formasie in die middel van die baan.
- j) Perde tree aan langs mekaar met genoeg spasie tussen perde. Daar moet gelet word dat die Ruiter nog steeds onder beoordeling is en dus nie mag ontspan nie.
- k) Die aantree posisie is 'n stilstaande posisie, vir finale inspeksie deur Beoordelaars.
- l) Sodra die beoordeling afgehandel is sal die Aankondiger die opdrag gee, u mag ontspan. Perd en Ruiter ontspan en kan dan rondbeweeg.
- m) Met die aankondiging van die plasing van van die perde, beweeg die Ruiter na die Beoordelaar, en of die Persoon wat die pryse oorhandig, stop, en ontvang sy roset of prys.
- n) Direk na die laaste roset oorhandig is word die hek oopgemaak en die nie geplaasde perde verlaat die skoubaan.
- o) Die geplaasde perde, in plasing volgorde, doen dan 'n ere rondte op 'n draf waarna die skoubaan verlaat word.
- p) Die ere rondte word kloksgewys gedoen.

8.2 UNIVERSELE RYKLASSE

- a) Perde betree die skoubaan kloksgewys binne en moet dadelik in die middel van die skoubaan in 'n lyn formasie gaan aantree.
- b) Perde se beoordeling sal begin nadat hulle aangetree het.

- c) Die Ruiters en perde sal dan deur die Beoordelaars geïnspekteer word waarna hulle in opdrag van die Aankondiger sal voortgaan op 'n stap.
- d) Ruiters sal in opdrag van die Aankondiger gevra word om te stap, draf en gallop.
- e) Verandering van rigting sal geskied oorkruis deur die diagonale lengte van die skoubaan in 'n draf, indien die Beoordelaars nie 'n ander gang sou aanvra nie.
- f) Na verandering van rigting sal die Ruiter weer in opdrag van die Aankondiger gevra word om te stap, draf en gallop.
- g) 'n Verlengde draf word bygevoeg by Universele ryklasse waarby die Aankondiger die instruksie sal gee teen water lang kant van die skoubaan die verlengde draf vertoon moet word.
- h) Aankondiger gee die opdrag aan die Ruiters om aan te tree wanneer die Beoordelaars dit aandui. Ruiter kry perd in die stap en tree dan aan in 'n lyn formasie in die middel van die baan.
- i) Perde tree aan langs mekaar met genoeg spasie tussen perde. Daar moet gelet word dat die Ruiter nog steeds onder beoordeling is en dus nie mag ontspan nie.
- j) Die aantree posisie is 'n stilstaande posisie, vir finale inspeksie deur Beoordelaars.
- k) Sodra die beoordeling afgehandel is sal die Aankondiger die opdrag gee, u mag ontspan. Perd en Ruiter ontspan en kan dan rondbeweeg.
- l) Met die aankondiging van die plasing van van die perde, beweeg die Ruiter na die Beoordelaar, en of die Persoon wat die pryse oorhandig, stop, en ontvang sy roset of prys.
- m) Direk na die laaste roset oorhandig is word die hek ooggemaak en die nie geplaasde perde verlaat die skoubaan.
- n) Die geplaasde perde, in plasing volgorde, doen dan 'n ere rondte op 'n draf waarna die skoubaan verlaat word.
- o) Die ere rondte word kloksgewys gedoen.

9. BEOORDELING RYKLASSE – ALGEMEEN

- a) Alle ryklasse sowel as Kampioenskap ryklasse waarna verwys word sal beskou word as 'n Tradisionele aanslag en hantering van reëls en beoordeling, behalwe waar gemeld word Universieël.
- b) Hierdie is 'n ryklas en, alhoewel die perd in die uitvoering van die drie gange hoofsaaklik onder beoordeling is, is dit nog belangrik om op die volgende punte te let:
  - o Die algemene voorkoms van perd en Ruiter moet op standaard wees. Die algehele prentjie speel 'n rol in die beoordeling.
  - o Die manier hoe 'n Ruiter deurgans in die klas, in die saal sit, die perd hanteer, die hulpmiddels nl. Peits, spore, bene, teuls ens. gebruik, speel 'n rol in die beoordeling.
  - o Dissipline van perd en Ruiter moet deurgans van 'n hoë standaard wees en gehandhaaf word.

9.1 TRADISIONELE DRIEGANG RYKLASSE BEOORDELING

9.1.2 Die klas word soos volg beoordeel:

- a) Uitvoering van die drie gange asook die volhoubaarheid van ritme, impulsie, balans en houding. (60%)
- b) Voorkoms en rasegtheid. (20%)
- c) Algemene dissipline. (20%)
- d) Versorging en algemene prentjie. (10%)

9.1.3 Stap

- a) Die stap word beoordeel van voor, van agter en van die kant af.
- b) Die stap het 4 ritmiese voetvalle.
- c) Die stap word beoordeel as 'n saamgevatte tot werkende platvoet stap.
- d) Die stap moet ruim wees vanuit die skouer met voldoende voortdrywing, dus die stap moet energie uitstraal en nie kortaf wees nie.
- e) Die bene moet nie gesleep word, nie maar duidelik opgetel en neergesit word.
- f) Die beweging moet reëlmatig wees met links en regs presies ewe groot passé.
- g) Die ideale vlug van die beweging moet reguit na voor wees.
- h) Die agterbene, dit is waar die dryfkrag lê, moet van agter sterk vorentoe geplaas word. Die agterbene moet nie te ver agter gaan haal word nie. ("Trail")
- i) Die kop aksie is, aangesien dit 'n saamgevatte tot werkende stap is nog steeds relatief hoog.
- j) Die ore moet na vore gespits en wakker vertoon ("Alert").
- k) Die algehele voorkoms van die perd moet uitstraling wys ("Presence").
- l) Oorskakeling van die stap na die draf en of gallop moet vloeiend wees.

9.1.4 Draf

- a) Die draf word beoordeel van voor, van agter en van die kant af
- b) Die draf het twee ritmiese voetvalle
- c) Die draf word beoordeel as 'n saamgevatte tot werkende draf
- d) Die draf moet reëlmatig, gebalanseerd, vloeiend en aktief wees
- e) Die voorbene/knieë word natuurlik hoog gedra in die draf met ruim tree vanuit die skouer met voldoende voortdrywing
- f) Die voorbene moet nie net op en af en onder die perd in beweeg nie, dit moet op en vorentoe beweeg vanuit die skouer.
- g) Die agterbene moet aktief van agter reguit opkom na die lyf en dan vorentoe gestoot word. Die agterbene moet nie te ver agter gaan haal word nie ("Trail")
- h) Die draf moet vloeiend en baie aktief wees, maar moet nogsteeds reëlmatig bly met links en regs ewe groot passé en in 'n reguit lyn
- i) Die draf moet ligvoetig en drywend wees met voldoende voortdrywing in 'n rolbeweging
- j) Die ideale vlug van die beweging moet reguit na voor wees
- k) Die perd moet homself dra en nie op die voorhand wees nie
- l) Die kop aksie is trots na bo, so na as moontlik aan die vertikale lyn (Nie te oop of te toe, by die kop nek aansluiting, nie)
- m) Die ore moet na vore gespits en wakker vertoon ("Alert")
- n) Die algehele voorkoms van die perd moet uitstraling wys ("Presence")
- o) Oorskakeling van die draf na die stap moet vloeiend wees

9.1.5 Gallop

- a) Oorskakeling van die stap na die gallop moet vloeiend en opwaarts wees ("Upward").
- b) Die gallop word beoordeel van voor, van agter en van die kant af.
- c) Die gallop het 3 ritmiese voetvalle.
- d) Die gallop word beoordeel as 'n saamgevatte tot werkende gallop.
- e) Die gallop moet lig, gebalanseerd, reëlmatig en ritmies wees met voldoende voortdrywing van agter ("Uphill canter"). Ritme moet deurgans behou word.

- f) Spoed moet vermy word en moet dus nie gejaagd en buite beheer wees nie.
- g) Die perd moet lig voor wees en nie op die voorhand wees nie.
- h) Die kop aksie is trots na bo, so na as moontlik aan die vertikale lyn (nie te oop of te toe, by die kop/nek aansluiting nie).
- i) Leibene
Anti-kloksgewys: Die linker of te wel die binnebeen is dan die leibeen.
Kloksgewys: Die regter of te wel die binnebeen is dan die leibeen.
Ruiters wat met die verkeerde been lei sal gepenaliseer word.
- j) Die ore moet na vore gespits en wakker vertoon (“Alert”).
- k) Die algehele voorkoms van die perd moet uitstraling wys (“Presence”).

9.2 UNIVERSELE DRIEGANG RYKLASSE BEOORDELING

9.2.1 Klas word soos volg beoordeel:

- a) Die vermoë vir die korrekte uitvoering van die drie gange asook die verlengde draf. (40%)
- b) Die vermoë om ritme en balans en “frame” te behou in al die gange insluitend die verlengde draf, sowel as in die oorgaan van die onderskeie gange. (10%)
- c) Die vermoë om korrek van die een gang oor te gaan na die volgende asook weer terug na die vorige gang. (10%)
- d) Die korrektheid van die ruiters se posisie in die saal (“Seat”). (10%)
- e) Algehele dissipline in die uitvoering van die ryklas. (10%)
- f) Voorkoms en rasegtheid wat deur die perd uitgestraal word. (10%)
- g) Versorging en algehele prentjie van die Ruiter en perd kombinasie. (10%)

9.2.2 Stap:

- a) Die vermoë om korrek te kan platvoet stap (“over tracking”). Die stap moet ruim tree vanuit die skouer en met kragtige voortdrywing teweeg bring.
- b) Die vermoë om die perd in ‘n “collective frame, on the bit” deur die rug te laat werk.
- c) Die “kop en nek” posisie vertoon effens laer met die “pol” as die hoogste punt, en die perd op die “bit”.
- d) Die korrektheid van die ruiter se gebruik van die hulpmiddels (“Aids”) nl. Bene, peits, seat, spore en teuels.
- e) Die basiese beoordeling soos vir Tradisionele Ryklasse in die drie (3) onderskeie gange bly dieselfde, behalwe soos in punt a) tot k) hierbo uitgewys.

9.3 DRIEGANG PLESIERPERD

9.3.1 Klas word soos volg beoordeel:

- a) Die Plesierperdklas word beoordeel op ‘n platvoetstap, draf en ‘n ritmiese saamgestelde (“collected”) gallop.
- b) Die perde word beoordeel ten opsigte van geskiktheid en uifers goeie maniere.

9.4 RUITERKUNS KLASSE

9.4.1 Klas word soos volg beoordeel:

- a) Ruiterkuns klasse word verdeel in Tradisioneel en Universeel afdelings.
- b) Tradisionele klasse word volgens Saddleseat (SSSA: Saddle Seat South Africa) beoordeel.

- c) Universele klasse word volgens Standard seat (naam van reels en Bylae nommer) beoordeel.

10. RYKLAS INDELINGS

Tradisionele Ryklasse, ingedeel volgens Kampioenskap klasse met onderskeie kwalifiserende klasse.

Senior Kampioen Driegang Die Kampioenskap se kwalifiserende klasse is as volg:

- Driegang Hings/Reun 5 jaar en ouer
- Driegang Merrie 5 jaar en ouer
- Driegang Dames Ryperd
- Driegang Mans Ryperd

Junior Kampioen Driegang Die Kampioenskap se kwalifiserende klasse is as volg:

- Driegang Hings/ Reun bo 2 jaar maar onder 5 jaar
- Driegang Merrie bo 2 jaar maar onder 5 jaar

Kampioen Driegang Kinderryperd - Ruiter 18 jaar en onder (hings, merrie of reun)

Die Kampioenskap se kwalifiserende klasse is as volg:

- Driegang Kinderryperd-Ruiter 14 jaar en jonger (slegs merrie of reun)
- Driegang Kinderryperd-Ruiter bo 14 jaar maar onder 18 jaar (hings, merrie of reun)

Senior Kampioen Driegang Plesierperd

Die Kampioenskap se kwalifiserende klasse is as volg:

- Driegang Plesierperd Merrie bo 5 jaar
- Driegang Plesierperd Hings/Reun bo 5 jaar

Junior Kampioen Driegang Plesierperd

Die Kampioenskap se kwalifiserende klasse is as volg:

- Driegang Plesierperd Merrie bo 2 jaar onder 5 jaar
- Driegang Plesierperd Hings/Reun bo 2jaar onder 5jaar

Kampioen Driegang Kinder Plesierperd

- Ruiter 18 jr en onder (hings, merrie of reun)

Die Kampioenskap se kwalifiserende klasse is as volg:

- Die klas is 'n Outomatiese Kampioenskap klas.

Stap-draf kinderryperd-Ruiter 10jr en onder (slegs merrie of reun)

Universele Ryklasse, ingedeel volgens Kampioenskap klasse met onderskeie kwalifiserende klasse.

Senior Kampioen Driegang Universeel

Die Kampioenskap se kwalifiserende klasse is as volg:

- Driegang Universeel Hings/Reun 5 jaar en ouer
- Driegang Universeel Merrie 5 jaar en ouer

Junior Kampioen Driegang Universeel

Die Kampioenskap se kwalifiserende klasse is as volg:

- Driegang Universeel Hings/ Reun bo 2 jaar maar onder 5 jaar
- Driegang Universeel Merrie bo 2 jaar maar onder 5 jaar

Kampioen Driegang Kinderryperd Universeel - Ruiters 18 jaar en onder (hings, merrie of reun)

Die Kampioenskap se kwalifiserende klasse is as volg:

- Driegang Universeel Kinderryperd-Ruiters 14 jaar en jonger (slegs merrie of reun)
- Driegang Universele Kinderryperd-Ruiters bo 14 jaar maar onder 18 jaar (hings, merrie of reun)

Stap-draf Universele Kinderryperd-Ruiters 10 jaar en onder (slegs merrie of reun)

11. KLASLYS TYDENS SKOUE

FRIESPERD SKOUKLASSE EN KLASBESKRYWINGS

RYKLASSE

NOMMER	KLASBESKRYWING
	UNIVERSELE STYL BESKRYWING VAN GANGE: Die saamgevatte draf is 'n energieke voorwaartse beweging, waartydens die perd op die "bit" bly, die beweging is meer gedryf vanuit die agterlyf, en van onder die perd af ("engaged"), met 'n duidelike fleksie in die hakgewrig en die kootgewrig, wat 'n opwaartse beweging in die voorhand toon. Die agterlyf dra meer gewig en 'n duidelike kadens moet sigbaar wees. Die bewegings toon meer elevasie en mobiliteit, met die nek meer gelig en in 'n geboë vorm, waartydens die kruin nog steeds die hoogste punt moet vertoon, met die neus nie na vore uitgedruk nie, die nek mag ook nie uitgestrek na vore wees nie. Die verlengde/uitgestrekte draf moet 'n duidelike verskil toon waartydens die perd sy tree verleng om so veel moontlik grond te bedek, die aksie spruit voort vanuit die kragtige beweging in die agterlyf ("impulsion"), waar die agterbeen kragtig onder die perd inbeweeg en die agter hoof duidelik die afdruk van die voorste hoof oortrek. Die perd moet balans toon en ter selfde tyd dieselfde ritme behou tydens elke tree, versnelde vinnige tree is nie korrek nie. Junior Perde mag 'n fout maak en vinnig herstel sonder om oormatig gepenaliseer te word, daar word ook minder streng beoordeel op die uitgestrekte draf.
F16	Driegang Hings/Reun 2 jaar maar onder 5 jaar
F17	Driegang Merrie 2 jaar maar onder 5 jaar
X3	Junior Kampioen Driegang
BESKRYWING	Klasse F16 ,F17 en X3 is Driegang Klasse en Kampioenskap vir perde 2 jaar maar onder 5 jaar, perde word op 'n platvoet stap, werksdraf en gallop beoordeel. Beoordelaars kyk na die korrekte uitvoering van die gange, styl en aksie. 'n Perd mag 'n fout maak en vinnig herstel sonder om oormatig gepenaliseer te word aangesien dit nog Junior perde is.
F18	Driegang Universeel Hings/Reun 2 jaar maar onder 5 jaar
F19	Driegang Universeel Merrie 2 jaar maar onder 5 jaar
X4	Junior Kampioen Driegang Universeel
BESKRYWING	Klasse F18,F19 en X4 is Driegang Klasse en Kampioenskap vir perde 2 jaar en ouer maar onder 5 jaar in Universele styl. Perde word beoordeel op 'n platvoet stap, saamgevatte draf, 'n verlengde draf en saamgevatte gallop. Beoordelaars kyk na die vermoë om platvoet te kan stap, ruim tree vanuit die skouer met kragtige voortdrywing vanaf die agterbeen met genoegsame grondbedekking. Die perd moet in 'n "collective frame" en "on the bit" deur die rug werk, nek en kop posisie vertoon effens laer maar met die kruin as hoogste punt en die perd "on the bit".
F20	Driegang Hings/Reun 5 jaar en ouer
F21	Driegang Merrie 5 jaar en ouer
BESKRYWING	Klasse F20 en F21 is Driegang Klasse onderskeidelik vir Senior hingste/reuns en merries, perde word op □ platvoet stap, werksdraf en gallop beoordeel. Beoordelaars kyk na die korrekte uitvoering van die gange, styl en aksie.
F22	Driegang Dames Ryperd
F23	Driegang Mans Ryperd
BESKRYWING G	Klasse F22 en F23 Driegang Klasse vir Senior perde van enige geslag wat onderskeidelik deur 'n man of dame 18 jaar en ouer gery word. Perde word op 'n platvoet stap, werksdraf en gallop beoordeel. Beoordelaars kyk na die korrekte uitvoering van die gange, styl en aksie en dat die perd die maniere en gehoorsaamheid toon wat by 'n dame of 'n heer se perd pas.
X5	Senior Kampioen Driegang
BESKRYWING	X5 is □ Kampioenskap vir die geplaasde perde uit klasse F20 tot F23
F24	Driegang Universeel Hings /Reun 5 jaar en ouer
F25	Driegang Universeel Merrie 5 jaar en ouer

X6	Senior Kampioen Driegang Universeel
BESKRYWING	Klasse F24,F25 en X6 is Driegang Klasse en Kampioenskap vir perde 5 jaar en ouer in Universele styl, perde word beoordeel op 'n platvoet stap, saamgevatte draf, 'n verlengde draf en saamgevatte gallop, Beoordelaars kyk na die vermoë om platvoet te kan stap, ruim tree vanuit die skouer met kragtige voortdrywing vanaf die agterbeen met genoegsame grondbedekking. Die perd moet in 'n "collective frame" en "on the bit" deur die rug werk, nek en kop posisie vertoon effens laer maar met die "pol" as hoogste punt en die perd "on the bit".
F26	Stap-draf kinderyperd-Ruiter 10 jaar en onder (slegs merrie of reun)
BESKRYWING	F26 is 'n ryperd klas, wat gery word deur 'n kind 10 jaar en onder, slegs merries en reuns word toegelaat, die perd word beoordeel op 'n platvoetstap en saamgevatde draf. Beoordelaars kyk na styl en aksie en dat die perd uiters goeie maniere en skoling toon (korrekte uitvoering van die gange).
F27	Stap-draf kinderruiter- Ruiter 10 jaar en onder (slegs merrie of reun)
BESKRYWING	F27 is 'n Ruiterkuns klas vir kinders 10 jaar en onder, Ruiterkuns van die kind word beoordeel volgens die "Saddleseat" rystyl op 'n platvoet stap en saamgevatte draf terwyl die perd die gange korrek uitvoer. Slegs merries en reuns word toegelaat.
F28	Stap-draf medaljeklas ruiter 12 jaar en onder (toets sal gevra word, merrie of reun)
BESKRYWING	F28 is 'n stap en draf toets vir kinders 12 jaar en onder volgens die "Saddleseat" rystyl se reëls en standaarde.
F29	Stap-draf Universele kinderyperd-Ruiter 10 jaar en onder (slegs merrie of reun)
BESKRYWING	F29 is 'n ryperd klas, wat gery word deur 'n kind 10 jaar en onder, slegs merries en reuns word toegelaat. Die perd word beoordeel op 'n platvoet stap en saamgevatte draf. Beoordelaars kyk na universele styl en aksie en dat die perd uiters goeie maniere en skoling toon (korrekte uitvoering van die gange).
F30	Stap-draf Universele kinderruiter-Ruiter 10jr en onder (slegs merrie of reun)
BESKRYWING	F30 is 'n Ruiterkuns klas vir kinders O/10 jaar. Ruiterkuns van die kind word beoordeel volgens die "Standardseat" rystyl op 'n platvoet stap en saamgevatte draf terwyl die perd die gange korrek uitvoer. Slegs merries en reuns word toegelaat.
F31	Driegang Kinderyperd-Ruiter 14 jaar en onder (slegs merrie of reun)
BESKRYWING	F31 is 'n Ryperd klas vir perde gery deur 'n kind 14 jaar en onder, slegs merries en reuns word toegelaat. Die perd word beoordeel op 'n platvoet stap, werksdraf en 'n gallop. Beoordelaars kyk na korrekte uitvoering van die gange, styl en aksie en uiters goeie maniere van die perd.
F32	Driegang Kinderyperd-Ruiter onder 18 jaar , bo 14 jaar (hings, merrie of reun)
BESKRYWING	F32 is 'n Ryperd klas vir perde gery deur 'n kind 14 jaar en ouer maar onder 18 jaar, perde van enige geslag word toegelaat. Die perd word beoordeel op 'n platvoet stap, werksdraf en 'n gallop. Beoordelaars kyk na korrekte uitvoering van die gange, styl en aksie, sowel as uiters goeie maniere van die perd.
X7	Kampioen Driegang Kinderyperd- Ruiter onder 18 jaar (hings, merrie of reun)
BESKRYWING	X7 is die Kampioenskap vir die geplaasde perde uit Klasse F31 en F32
F33	Driegang Universeel Kinder Ryperd – Ruiter 14 jaar en onder (slegs merrie of reun)
BESKRYWING	F33 is 'n Ryperd klas vir perde gery deur 'n kind 14 jaar en onder. Slegs merries en reuns word toegelaat. Die perd word beoordeel op □ platvoet stap, saamgevatte draf, verlengde draf en □ saamgevatte gallop. Beoordelaars kyk na korrekte uitvoering van die gange in universele styl en aksie, sowel as uiters goeie maniere van die perd.
F34	Driegang Universeel Kinderyperd – Ruiter onder 18 jaar, bo 14 jaar (slegs merrie of reun)
BESKRYWING	F34 is 'n Ryperd klas vir perde gery deur □ kind 14 jaar en ouer maar onder 18 jaar. Slegs merries en reuns word toegelaat. Die perd word beoordeel op 'n platvoet stap, saamgevatde draf, verlengde draf en 'n saamgevatte gallop. Beoordelaars kyk na korrekte uitvoering van die gange in universele styl en aksie, sowel as uiters goeie maniere van die perd.
X8	Kampioen Driegang Kinderyperd Universeel- Ruiter onder 18 jaar (slegs merrie of reun)
BESKRYWING	X8 is die Kampioenskap vir die geplaasde perde uit Klasse F33 en F34
F35	Driegang Kinderruiter-Ruiter 14 jaar en onder (slegs merrie of reun)
BESKRYWING	F35 is 'n Ruiterkuns klas vir kinders onder 14 jaar. Ruiterkuns van die kind word beoordeel volgens die "Saddleseat" rystyl op 'n platvoet stap, saamgevatte draf en 'n saamgevatte gallop, terwyl die perd die gange korrek uitvoer. Slegs merries en reuns word toegelaat
F36	Driegang Kinderruiter-Ruiter onder 18 jaar, bo 14 jaar (hings,merrie of reun)
BESKRYWING	F35 is 'n Ruiterkuns klas vir kinders 14 jaar en ouer maar onder 18 jaar. Ruiterkuns van die kind word beoordeel volgens die "Saddleseat" rystyl op 'n platvoet stap, saamgevatte draf en 'n saamgevatte gallop terwyl die perd die gange korrek uitvoer. Slegs merries en reuns word toegelaat.
F37	Champion of Champions Saddleseat Ruiter onder 18 jaar (toets sal gevra word)
BESKRYWING	F37 is 'n Driegang toets vir kinders onder 18 jaar volgens die "Saddleseat" rystyl en se reëls en standaarde.

F38	Driegang Universeel Kinderruiter – Ruiter 14 jaar en onder (slegs merrie of reun)
BESKRYWING	F38 is 'n Ruiterkuns klas vir kinders onder 14 jaar. Ruiterkuns van die kind word beoordeel volgens die "Standardseat" styl op 'n platvoet stap, saamgevatte draf en saamgevatte gallop, terwyl die perd die gange korrek uitvoer in Universele styl. Slegs merries en reuns word toegelaat.
F39	Driegang Universeel Kinderryperd- Ruiter onder 18 jaar, bo 14 jaar (slegs merrie of reun)
BESKRYWING	F39 is 'n Ruiterkuns klas vir kinders 14 jaar en ouer maar onder 18 jaar. Ruiterkuns van die kind word beoordeel volgens die "Standardseat" rystyl op 'n platvoet stap, saamgevatte draf en saamgevatte gallop, terwyl die perd die gange korrek uitvoer in Universele styl. Slegs merries en reuns word toegelaat.
F40	Driegang Plesierperd Merrie 2 jaar maar onder 5 jaar
F41	Driegang Plesierperd Hings/Reun 2 jaar onder 5 jaar
X9	Junior Kampioen Driegang Plesierperd
BESKRYWING	Klasse F40 ,F41 en X9 is Driegang Plesierperd klasse en Kampioenskap vir perde 2 jaar en ouer maar onder 5 jaar. Perde word op 'n platvoet stap, 'n werksdraf en saamgevatte gallop beoordeel. Beoordelaars kyk na die korrekte uitvoering van die gange, styl en aksie. Plesierperde se maksimum hoeffengte is 120mm yster ingesluit. 'n Plesierperd is 'n goed gemanierde perd wat die indruk skep dat dit 'n plesier is om die perd te ry en om met die perd te werk. 'n Perd mag 'n fout maak en vinnig herstel sonder om oormatig gepeenaliseer te word aangesien dit nog Junior perde is.
F42	Driegang Plesierperd Merrie 5 jaar en ouer
F43	Driegang Plesierperd Hings/Reun 5 jaar en ouer
X10	Senior Kampioen Driegang Plesierperd
BESKRYWING	Klasse F42 ,F43 en X10 is Driegang Plesierperd klasse en Kampioenskap vir perde 5 jaar en ouer. Perde word op 'n platvoet stap, 'n werksdraf en saamgevatte gallop beoordeel. Beoordelaars kyk na die korrekte uitvoering van die gange, styl en aksie. Plesierperde se maksimum hoeffengte is 120mm yster ingesluit. 'n Plesierperd is 'n goed gemanierde perd wat die indruk skep dat dit 'n plesier is om die perd te ry en om met die perd te werk.
F44	Kampioen Driegang Kinder Plesierperd- Ruiter onder 18 jaar (hings, merrie of reun)
BESKRYWING	F44 is Driegang Plesierperd Kampioenskap vir Plesierperde gery deur kinders onder 18 jaar. Perde van enige geslag word toegelaat. Perde word op 'n platvoet stap, 'n werksdraf en saamgevatte gallop beoordeel. Beoordelaars kyk na die korrekte uitvoering van die gange, styl en aksie. Plesierperde se maksimum hoeffengte is 120mm yster ingesluit. 'n Plesierperd is 'n goed gemanierde perd wat die indruk skep dat dit 'n plesier is om die perd te ry en om met die perd te werk.
F45	Leiriem Kinders 8 jaar en onder Hings, Merrie of Reun
BESKRYWING	F45 is 'n klas waar kinders onder 8 jaar en jonger se rystyl beoordeel word terwyl hulle op die perde gelei word op 'n platvoet stap. Kinders wat kan draf word deur die Aankondiger geva vir 'n saamgevatte draf en daar volgens beoordeel. Die klas het geen spesifieke kleredrag of toerusting solank die kinders netjies vertoon. 'n Driepunt gespe harde ry hoed is verpligtend. Enige geslag perd word toegelaat. Alle perde moet te alle tye onder beheer aan 'n leiriem wees.

HOOFSTUK 6

TUIGKLASSE

1. ALGEMENE REËLS – TUIGKLASSE

- a) Die twee individuele perde saam vorm 'n eenheid/paar in 'n Tuigklas soos by Dubbeltuig of Tandem klas.
- b) In die Dubbeltuig, Tandem, Klawer en Vierspan mag Junior perde saam met Senior perde as 'n eenheid deelneem in verskillende trekklas dissiplines, maar wel dan onder die Senior Afdelings.
- c) Helpers in die baan mag slegs die perde vashou, geen ander handeling is toelaatbaar nie.
- d) Twee Vertoners word toegelaat by die volgende klasse:
  - Dubbeltuig,
  - Vierspan,
  - Klawer en
  - Agtspan.
- e) Slegs een persoon mag dryf by die Tandem klasse.
- f) Indien die tuig breek of daar van die wiele breek en of loskom gedurende die klas en dit 'n veiligheidsgevaar inhou, sal die Baanbeampte dit vinnig ondersoek en 'n besluit neem. In hierdie geval word hulp van buite toegelaat vir die vashou van perde. Daar sal slegs 5 minute hersteltyd toegelaat word in 'n gewone klas, maar 7 minute in 'n Kampioenskap klas.
- g) Vir die Dubbeltuig, Tandem, Klawer en Vierspan klasse geld dit dat, indien 'n perd wat gekwalifiseer het vir 'n kampioenskap siek word of 'n besering opdoen voor die kampioenskap, kan toestemming verkry word om 'n ander perd in die betrokke perd se plek intespan vir die kampioenskap. Met die voorwaarde dat daar 'n Veearts sertifikaat getoon kan word vir die betrokke siek of beseerde perd.

2. KRUISINSKRYWINGSREËL – TUIGKLASSE

NIE TOELAATBAAR

- a) Kruisinskrywings is van toepassing op Enkel tuigklas dissiplines: Enkeltuig Tradisioneel, Siertuig en Enkeltuig Universeel.
Byvoorbeeld: 'n Perd wat deelneem aan Enkeltuig Tradisionele tuigklasse gedurende Skou A, MAG NIE deelneem aan Enkeltuig Universele klasse of Siertuig klasse gedurende dieselfde Skou A nie.
- b) Kruisinskrywings is van toepassing op 'n eenheid/paar perde as kombinasie, in die Dubbeltuig Tradisionele klasse en Paar Koetsperde en Dubbeltuig Universele klasse.
Byvoorbeeld: 'n eenheid/paar perde (as kombinasie) wat gedurende skou A, as Tradisionele Dubbeltuig deelnemers kompiteer, MAG NIE deelneem aan die Universele Dubbeltuig tuigklas dissipline by Skou A nie.
- c) Kruisinskrywings tussen ENIGE Tradisionele en Universele klasse word nie toegelaat nie.
- d) Kruisinskrywings is selgs van toepassing gedurende 'n skou. Die perd/e mag met 'n toekomstige skou weer aan 'n ander enkel trekklas dissipline deelneem.
Byvoorbeeld: 'n Perd is gedurende skou A, 'n Tradisionele Enkeltuig deelnemer, by die volgende skou B, mag dieselfde Perd as 'n Universele Enkeltuig deelnemer kompiteer.
- e) 'n Senior perd mag glad nie deelneem aan die Junior tuigklas dissiplines nie, maar 'n Junior perd MAG deelneem aan die Senior tuigklas dissiplines, onderhewig aan die reël in f).

- f) Geen Kruisinskrywings is toelaatbaar tussen Junior en Senior perde in die Enkel tuigklas dissiplines nie.
 Byvoorbeeld: 'n Junior Perd is gedurende skou A, 'n Senior Universele Enkeltuig deelnemer in die kwalifiserende klas sowel as kampioenskap klas, die Junior Perd MAG NIE deelneem aan die Junior Universele Enkeltuigklas dissipline gedurende die skou nie.
- g) Geen Kruisinskrywings word toegelaat tussen 'n eenheid/paar perde wat 'n kombinasie saam is as Juniors in een dissipline vorm, om deel te neem as Seniors in dieselfde dissipline nie.

Byvoorbeeld:

'n eenheid/paar perde wat as 'n kombinasie saam, as Juniors deelnemers aan:

- Junior Dubbeltuig Tradisionele klasse
- Junior Dubbeltuig Universele klasse
- Junior Tandem klasse

mag NIE as 'n eenheid/paar perde wat as 'n kombinasie saam, ook as Seniors deelneem nie:

- Senior Dubbeltuig Tradisionele klasse
- Senior Dubbeltuig Universele klasse
- Senior Tandem klasse

- h) Kruisinskrywingsreëls is van toepassing op die gewone klasse van die onderskeie Enkel trekklass dissiplines.
- i) Kruisinskrywingsreëls is ook van toepassing op die Kampioenskap Klasse van die onderskeie Enkel trekklass dissiplines.

TOELAATBAAR

- j) 'n Perd wat deelneem aan die Tradisionele Enkel tuigklas dissipline MAG ook deelneem aan die Tradisionele Kinder Enkeltuig – Ruiter o/18 jaar, tuigklas dissipline.
- k) 'n Perd wat deelneem aan die Tradisionele Enkel tuigklas dissipline MAG ook deelneem aan die Dames Enkeltuig, tuigklas dissipline.
- l) 'n Perd wat deelneem aan die Siertuig tuigklas dissiplines MAG ook deelneem aan die Kinder Siertuig – Ruiter o/18 jaar, tuigklas dissipline.
- m) 'n Perd wat deelneem aan die Siertuig tuigklas dissiplines MAG ook deelneem aan die Dames Siertuig, tuigklas dissipline.
- n) 'n Perd wat deelneem aan die Universele Enkeltuig tuigklas dissiplines MAG ook deelneem aan die Universele Dames Enkeltuig, tuigklas dissiplines.
- o) Indien 'n Junior perd deel uitmaak van 'n eenheid wat aan die Junior Dubbeltuig of Junior Tandem klasse deelneem, mag daardie Junior perde apart as 'n nuwe kombinasie saam met 'n Senior perd wel aan die Senior Dubbeltuig of Senior Tandem klasse deelneem.
- p) In Dubbeltuigklasse mag Junior perde saam Senior perde as 'n eenheid/paar in klasse deelneem/skou, tydens die duur van 'n betrokke skou, in so 'n geval mag die Junior perd weer 'n nuwe kombinasie as eenheid/paar met 'n ander Junior perd vorm en in daardieselfde dissipline ook as 'n Junior deelneem nie.

Byvoorbeeld:

'n Junior perd kan saam met 'n Senior perd deelneem aan:

- Senior Dubbeltuig Tradisionele klasse
- Senior Dubbeltuig Universele klasse

en MAG dan in dieselfde dissipline as nuwe Junior eenheid/paar deelneem aan:

- Junior Dubbeltuig Tradisionele Klasse
- Junior Dubbeltuig Universele Klasse nie.

- q) Junior perd mag wel tydens die duur van dieselfde skou aan verskillende dissiplines as of 'n Junior perd of 'n Senior perd deelneem.

Byvoorbeeld:

‘n Junior perd mag deelneem aan:

- Junior Enkeltuig Tradisionele klasse en Senior Tandem klasse (vorm eenheid/paar met ‘n Senior perd), of
- Junior Tandem klasse en Senior Dubbeltuig Universele klasse (vorm elke keer ‘n nuwe eenheid/paar met die ander individuele perd).

3. TOERUSTING TUIGKLASSE

Slegs die volgende toerusting en hulpmiddels word toegelaat, GEEN ander.

- a) Swart, wit of donker bruin tuie word toegelaat, in leer of sintetiese materiaal.
- b) Swart, wit of donker bruin tooms word toegelaat, in leer of sintetiese materiaal.
- c) Enkel-toeklap toom, met stang en kenketting, of trens met enkel of dubbel ringe, met of sonder ‘n neusband.
- d) Stang of trens mag nie dunner as 10mm wees nie.
- e) Junior perde moet verkieslik met ‘n trens ingespan word.
- f) Koetsperde mag van GEEN ophalers, afhalers en valsleisels gebruik maak nie.
- g) Deelnemersnommer word op die agterkant van die karretjie aangebring, en moet sigbaar wees met grootte 200 x 150mm.
OPSIONEEL
- h) Ophalers, en of, afhalers.
- i) Ophaler trens mag nie dunner as 8mm wees nie.
- j) Koggestok van maksimum 8mm en koppelriem.
- k) Valsleisels.
- l) Dryfpeits sonder tassels, en of, ‘n swepie.

4. KAREN TUIG

Die volgende rytuie mag gebruik word:

- a) Vierwiel Spider met ligte rubberbande.
- b) Ligte moderne vierwiel kar met fietsbande soos byvoorbeeld “Aasvoëls”.
- c) Tradisionele antieke karre of replikasies daarvan.
- d) Alle karre moet in ‘n goeie werkende toestand wees met gebalanseerde wiele.

5. KLEREDRAG TUIGKLASSE

- a) Netjiese Kakie langbroek.
- b) Wit kort of langmou hemp met kraag.
- c) Netjiese skoene of tekkies met bypassende kleur sokkies.
- d) Swart baadjie. Slegs die Friesperdtelersgenootskapwapen word op die baadjie toegelaat.
- e) Netjiese hoed.

6. KINDER TUIGKLASSE

- a) Hingste word toegelaat in Kinder Enkeltuig klasse waar die Koetsier 15 jaar en jonger is.
- b) ‘n Helper is verpligtend by Kinder Enkeltuig klasse waar die Koetsier 15 jaar en jonger is, by Hingste, Merries en Reun perde.
- c) Handvatsels (“loops”) op leisels is verpligtend in Kinder Enkeltuig klasse.
- d) Tydens die Kinder Enkeltuig klasse sal die Koetsier nie gevra word om sy/haar perd te vertoon nie (geen werksdraf).

7. DAMES TUIGKLASSE

- a) Handvatsels (“loops”) op leisels is verpligtend in Dames Tuigklasse.
- b) Hingste word toegelaat.

8. UNIVERSELE TUIGKLASSE

- a) Slegs standaard (plates) hoefysters mag gebruik word met die volgende beperkings :
nie dikker as 8mm en nie wyer as 25mm.
- b) Perde se hoeflengte is 110mm yster ingesluit.
- c) Geen “pad”, wedges of enige ander sole mag onder die hoefyster gebruik word nie.
- d) Geen dwarsbalkies is toelaatbaar nie.

9. KOETSPERDE KLASSE

- a) Die Tuig moet ‘n 4 wiel kar wees.
- b) Slegs een Vertoner per kar word toegelaat.
- c) Vertoners bo 60 jaar mag ‘n helper op die kar hê.
- d) Geen vals leisels of ophalers word toegelaat.

10. VERSAMELPLEK PROSEDURE - TUIGKLASSE

- a) Alle Vertoners en perde, moet ten minste 3 minute voor die begin van die klas by die aangewysde versamelplek aanmeld.
- b) Versamelplek Beampte kontroleer die deelnemernommer en perde ingeskryf vir die betrokke klas.
- c) Versamelplek Beampte gaan na of die reëls soos van toepassing op die betrokke trekklassedisipline nagekom is.
- d) Versamelplek Beampte gee die instruksie vir die oopmaak van die skoubaanhek en Vertoners gaan die skoubaan binne.
- e) Versamelplek Beampte gee die bevel vir die toemaak van die hek vir die betrokke klas om te begin.
- f) As die hek eers toe is kan geen verdere Vertoner met Tuig wat laat is toegelaat word nie.

11. SKOUBAAN PROSEDURE – TUIGKLASSE

11.1 TRADISIONELE TUIGKLASSE

- a) Vertoners en perde is reeds onder beoordeling sodra hulle die skoubaan binne gaan.
- b) Perde betree die skoubaan, anti-kloksgewys binne op ‘n draf terwyl hulle optimaal vertoon word.
- c) Indien daar ‘n probleem in die skoubaan voorkom, sal die Aankondiger vra dat die perde moet ontspan. Probeer stap of staan tot die probleem opgelos is. Die Aankondiger sal dan die opdrag gee wanneer weer voortgegaan kan word.
- d) Die Aankondiger sal die opdrag gee wanneer van rigting verander moet word, en dan weer voortgegaan moet word.
- e) Wanneer die Aankondiger die opdrag gee om in trek, tree aan vanaf die inkomende hek, met gesigte na buite vir finale beoordeling in die stilstaande posisie.
- f) Sodra die beoordeling afgehandel is sal die Aankondiger die opdrag gee, u mag ontspan, die Vertoner en perd ontspan en kan dan rond beweeg.
- g) Met die aankondiging van die plasing van van die perde, beweeg die Vertoner na die Beoordelaar, en of die Persoon wat die pryse oorhandig, stop, en ontvang sy roset of prys.
- h) Direk na die laaste roset oorhandig is word die hek oopgemaak en die nie geplaasde perde verlaat die skoubaan.

- i) Die geplaasde perde, in plasings volgorde, doen dan 'n ere rondte op 'n draf waarna die skoubaan verlaat word.
- j) Die ere rondte word kloksgewys gedoen.

11.2 UNIVERSELE TUIGKLASSE

- a) Vertoners en perde is reeds onder beoordeling sodra hulle die skoubaan binne gaan.
- b) Perde betree die skoubaan, kloksgewys binne op 'n saamgevatte draf.
- c) Die Aankondiger sal opdrag gee wanneer die Vertoonster die perd moet vertoon.
- d) Die Aankondiger sal opdrag gee wanneer die Vertoner moet terugkom na 'n saamgevatte draf.
- e) Die Aankondiger sal die opdrag gee wanneer van rigting verander moet word, en dan weer voortgegaan moet word op 'n saamgevatte draf.
- f) Die Aankondiger sal opdrag gee wanneer die Vertoonster die perd moet vertoon.
- g) Wanneer die Aankondiger die opdrag gee om in trek, tree aan vanaf die inkomende hek, met gesigte na buite vir finale beoordeling in die stilstaande posisie.
- h) Sodra die beoordeling afgehandel is sal die Aankondiger die opdrag gee, u mag ontspan, die Vertoner en perd ontspan en kan dan rond beweeg.
- i) Met die aankondiging van die plasing van van die perde, beweeg die Vertoner na die Beoordelaar, en of die Persoon wat die pryse oorhandig, stop, en ontvang sy roset of prys.
- j) Direk na die laaste roset oorhandig is word die hek oopgemaak en die nie geplaasde perde verlaat die skoubaan.
- k) Die geplaasde perde, in plasings volgorde, doen dan 'n ere rondte op 'n draf waarna die skoubaan verlaat word.
- l) Die ere rondte word kloksgewys gedoen.

12. BEOORDELING TUIGKLASSE – ALGEMEEN

Tuigklasse se perde is hoofsaaklik onder beoordeling maar tog is dit belangrik om die volgende in gedagte te hou:

Die manier hoe die Vertoner/s deurgans in die klas die perd/e hanteer en vertoon speel ook 'n rol in die beoordeling.

Die algehele prentjie van die Vertoner, perd en tuig speel 'n rol in die beoordeling.

13. KLASLYS TYDENS SKOUE

FRIESPERD SKOUKLASSE EN KLASBESKRYWINGS

TUIGKLASSE

NOMMER	KLASBESKRYWING
	UNIVERSELE STYL BESKRYWING VAN GANGE: Die saamgevatte draf is 'n energieke voorwaartse beweging, waartydens die perd op die "bit" bly, die beweging is meer gedryf vanuit die agterlyf, en van onder die perd af ("engaged"), met 'n duidelike fleksie in die hakgewrig en die kootgewrig, wat 'n opwaartse beweging in die voorhand toon. Die agterlyf dra meer gewig en 'n duidelike kadens moet sigbaar wees. Die bewegings toon meer elevasie en mobiliteit, met die nek meer gelig en in 'n geboë vorm, waartydens die kruin nog steeds die hoogste punt moet vertoon, met die neus nie na vore uitgedruk nie, die nek mag ook nie uitgestrek na vore wees nie. Die verlengde/uitgestrekte draf moet 'n duidelike verskil toon waartydens die perd sy tree verleng om so veel moontlik grond te bedek, die aksie spruit voort vanuit die kragtige beweging in die agterlyf ("impulsion"), waar die agterbeen kragtig onder die perd inbeweeg en die agter hoof duidelik die afdruk van die voorste hoof oortrek. Die perd moet balans toon en ter selfde tyd dieselfde ritme behou tydens elke tree, versnelde vinnige tree is nie korrek nie. Junior Perde mag 'n fout maak en vinnig herstel sonder om oormatig gepeenaliseer te word, daar word ook minder streng beoordeel op die uitgestrekte draf.
F46	Enkeltuig Nuwelings koetsier (Koetsier se eerste skou) Hings, Merrie of Reun
BESKRYWING	F46 is 'n Enkeltuigklas vir onervare Koetsiers, perde van enige geslag word toegelaat. Perde word beoordeel op 'n saamgevatte draf en 'n werksdraf. Beoordelaars kyk na korrekte uitvoering van die gange, styl en aksie. Daar moet 'n definitiewe verandering in spoed wees tussen die saamgevatte draf en werksdraf sonder om styl en aksie in te boet.
F47	Enkeltuig Hings/Reun 3 jaar maar onder 5 jaar
F48	Enkeltuig Merries 3 jaar maar onder 5 jaar
X11	Junior Kampioen Enkeltuig
BESKRYWING	F47, F48 en X11 is Enkeltuigklasse en 'n Kampioenskap vir perde 3 jaar maar onder 5 jaar. Perde word beoordeel op 'n saamgevatte draf en 'n werksdraf. Beoordelaars kyk na korrekte uitvoering van die gange, styl en aksie. Daar moet 'n definitiewe verandering in spoed wees tussen die saamgevatte draf en werksdraf sonder om styl en aksie in te boet. Perde mag 'n fout maak en vinnig herstel sonder om oormatig gepeenaliseer te word aangesien dit nog Junior perde is.
F49	Dames Enkeltuig Hings, Merrie of Reun (Drywer 18 jaar en ouer)
BESKRYWING	F49 is 'n Enkeltuigklas vir perde van enige geslag wat deur 'n Dame 18 jaar en ouer vertoon word in elegante uitrustings. Perde word beoordeel op 'n saamgevatte draf en 'n werksdraf. Beoordelaars kyk na korrekte uitvoering van die gange, styl en aksie en dat die perd die maniere en gehoorsaamheid toon wat by 'n dames perd pas. Daar moet 'n definitiewe verandering in spoed wees tussen die saamgevatte draf en werksdraf sonder om styl en aksie in te boet, terwyl die vertoner in beheer van die perd bly.
F50	Enkeltuig Hings/Reun 5 jaar en ouer
F51	Enkeltuig Merries 5 jaar en ouer
BESKRYWING	F50 en F51 is Enkeltuigklasse vir perde 5 jaar en ouer, perde word beoordeel op 'n saamgevatte draf en 'n werksdraf. Beoordelaars kyk na korrekte uitvoering van die gange, styl en aksie. Daar moet 'n definitiewe verandering in spoed wees tussen die saamgevatte draf en werksdraf sonder om styl en aksie in te boet.
X12	Senior Kampioen Enkeltuig
	X12 is 'n Kampioenskap vir geplaasde perde uit klasse F49, F50 en F51
F52	Kinder Enkeltuig 15jr en onder (Helper verpligtend) Hings, Merrie of Reun
BESKRYWING	F52 is 'n Enkeltuigklas vir perde van enige geslag wat deur 'n kind 15 jaar en jonger vertoon word met 'n helper op die kar. Perde word beoordeel op 'n saamgevatte draf. Beoordelaars kyk na korrekte uitvoering van die gange, styl en aksie en dat die perd die maniere en gehoorsaamheid toon wat by 'n kinderperd pas, terwyl die Vertoner in beheer van die perd bly.

F53	Kinder Enkeltuig onder 18 jaar Hings, Merrie of Reun
BESKRYWING	F53 is 'n Enkeltuigklas vir perde van enige geslag wat deur 'n kind jonger as 18 jaar vertoon word. Perde word beoordeel op 'n saamgevatte draf. Beoordelaars kyk na korrekte uitvoering van die gange, styl en aksie en dat die perd die maniere en gehoorsaamheid toon wat by 'n kinderperd pas. Daar moet 'n definitiewe verandering in spoed wees tussen die saamgevatte draf en werksdraf sonder om styl en aksie in te boet, terwyl die vertoner in beheer van die perd bly.
F54	Junior Kampioen: Enkeltuig Universeel Hings, Merrie of Reun onder 5 jaar
BESKRYWING	F54 is 'n Enkeltuig Kampioenskap vir perde enige geslag 2 jaar en ouer maar onder 5 jaar in Universele styl. Perde word beoordeel op 'n saamgevatte draf en 'n verlengde draf. Beoordelaars kyk na korrekte uitvoering van die gange, styl en aksie. Junior Perde mag 'n fout maak en vinnig herstel sonder om oormatig gepeenaliseer te word, daar word ook minder streng beoordeel op die verlengde/uitgestrekte draf.
F55	Dames Enkeltuig Universeel Hings, Merrie of Reun (Drywer 18 jaar en ouer)
BESKRYWING	F55 is 'n Enkeltuig klas vir perde enige geslag vertoon deur 'n Dame 18 jaar en ouer in 'n elegante uitrusting volgens Universele styl. Perde word beoordeel op 'n saamgevatte draf en 'n verlengde draf. Beoordelaars kyk na korrekte uitvoering van die gange, styl en aksie.
F56	Senior Kampioen: Enkeltuig Universeel Hings, Merrie of Reun 5 jaar en ouer
BESKRYWING	F56 is 'n Enkeltuig Kampioenskap vir perde enige geslag 5 jaar en ouer in Universele styl. Perde word beoordeel op 'n saamgevatte draf en 'n verlengde/uitgestrekte draf. Beoordelaars kyk na korrekte uitvoering van die gange, styl en aksie.
F57	Siertuig Hings, Merrie of Reun onder 3 jaar
BESKRYWING	F57 is 'n Siertuig klas vir perde van enige geslag onder 3 jaar. Perde word beoordeel op 'n ritmiese pronkdraf en 'n pronkstap. Beoordelaars kyk na korrekte uitvoering van die gange, styl en aksie. Perde mag 'n fout maak en vinnig herstel sonder om oormatig gepeenaliseer te word aangesien dit nog Junior perde is.
F58	Siertuig Hings/Reun onder 5 jaar
F59	Siertuig Merries onder 5 jaar
BESKRYWING	F58 en F59 is Siertuig klasse vir onderskeidelik hingste/reuns en merries onder 5 jaar. Perde word beoordeel op 'n ritmiese pronkdraf en 'n pronkstap. Beoordelaars kyk na korrekte uitvoering van die gange, styl en aksie. Perde mag 'n fout maak en vinnig herstel sonder om oormatig gepeenaliseer te word aangesien dit nog Junior perde is.
X13	Junior Kampioen Siertuig
	X13 is 'n Kampioenskap vir geplaasde perde uit Klasse F57, F58 en F59
F60	Dames Siertuig (18 jaar en ouer)
BESKRYWING	F60 is 'n Siertuigklas vir perde van enige geslag wat deur 'n Dame 18 jaar en ouer vertoon word in elegante uitrustings. Perde word beoordeel op 'n ritmiesepronkdraf en 'n pronkstap. Beoordelaars kyk na korrekte uitvoering van die gange, styl en aksie en dat die perd die maniere en gehoorsaamheid toon wat by 'n dames perd pas.
F61	Siertuig Hings/Reun 5 jaar en ouer
F62	Siertuig Merries bo 5 jaar en ouer
BESKRYWING	F61 en F62 is Siertuig klasse vir onderskeidelik hingste/reuns en merries 5 jaar en ouer. Perde word beoordeel op 'n ritmiese pronkdraf en 'n pronkstap. Beoordelaars kyk na korrekte uitvoering van die gange, styl en aksie.
X14	Senior Kampioen Siertuig
	X14 is 'n Kampioenskap vir geplaasde perde uit F60, F61 en F62
F63	Kinder Siertuig onder 18 jaar. Hings, Merrie of Reun
BESKRYWING	F63 is 'n Siertuigklas vir perde van enige geslag wat deur 'n kind jonger as 18 jaar vertoon word. Perde word beoordeel op 'n ritmiese pronkdraf en 'n pronkstap. Beoordelaars kyk na korrekte uitvoering van die gange, styl en aksie en dat die perd die maniere en gehoorsaamheid toon wat by 'n kinder perd pas.
F64	Junior Kampioen Dubbeltuig Universeel (Slegs vir proef tydperk)
BESKRYWING	F64 is 'n Dubbeltuig Kampioenskap vir perde van enige geslag onder 5 jaar in Universele styl. Perde word beoordeel op 'n saamgevatte draf en 'n verlengde draf. Dubbeltuig perde moet bymekaar pas en as 'n eenheid saam trek. Beoordelaars kyk na korrekte uitvoering van die gange, dat die perde as eenheid reguit trek, styl en aksie. Perde mag foute maak en vinnig herstel aangesien dit nog Junior perde is.
F65	Senior Kampioen Dubbeltuig Universeel (Slegs vir proef tydperk)
BESKRYWING	F65 is 'n Dubbeltuig Kampioenskap vir perde van enige geslag 5 jaar en ouer in Universele styl. Perde word beoordeel op 'n saamgevatte draf en 'n verlengde draf. Dubbeltuig perde moet bymekaar pas en as 'n eenheid saam trek. Beoordelaars kyk na korrekte uitvoering van die gange, dat die perde as eenheid reguit trek, styl en aksie.

F66	Junior Kampioen Dubbeltuig
BESKRYWING	F66 is 'n Dubbeltuig Kampioenskap vir perde van enige geslag onder 5 jaar. Perde word beoordeel op 'n werksdraf, dubbeltuig perde moet bymekaar pas en as 'n eenheid saam trek. Beoordelaars kyk na korrekte uitvoering van die gange, dat die perde as eenheid reguit trek, styl en aksie. Perde mag foute maak en vinnig herstel aangesien dit nog Junior perde is.
F67	Kinder Dubbeltuig onder 18 jaar
BESKRYWING	F67 is 'n Dubbeltuig Klas vir perde van enige geslag wat deur 'n kind onder 18 jaar vertoon word. Perde word beoordeel op 'n werksdraf. Dubbeltuig perde moet bymekaar pas en as 'n eenheid saam trek. Beoordelaars kyk na korrekte uitvoering van die gange, dat die perde as eenheid reguit trek, styl en aksie.
F68	Kampioen Paar Koetsperde
BESKRYWING	F68 is 'n Dubbeltuig Kampioenskap vir perde van enige geslag en ouderdom. Perde word beoordeel op 'n werksdraf, plat voet stap en gehoorsaamheid om op bevel van halt te stop, stil te staan en op bevel van die Aankondiger weer voort te gaan sonder hulp van buite die skou baan. Koetsperde moet soos dubbeltuig perde bymekaar pas en as 'n eenheid saam trek, sonder hulpmiddels soos ophalers, afhalers en valsleisels. Beoordelaars kyk na korrekte uitvoering van die gange, dat die perde as eenheid reguit trek, styl en aksie.
F69	Dubbeltuig Hings/Reun 5 jaar en ouer
F70	Dubbeltuig Merries 5 jaar en ouer
BESKRYWING	F69 en F70 is 'n Dubbeltuig Klasse vir onderskeidelik hingste/reuns en merries 5 jaar en ouer. Perde word beoordeel op 'n werksdraf. Dubbeltuig perde moet bymekaar pas en as 'n eenheid saam trek. Beoordelaars kyk na korrekte uitvoering van die gange, dat die perde as eenheid reguit trek, styl en aksie.
F71	Dames Dubbeltuig (18 jaar en ouer)
BESKRYWING	F71 is 'n Dubbeltuig Klas vir perde van enige geslag wat deur 'n Dame 18 jaar en ouer vertoon word. Perde word beoordeel op 'n werksdraf. Dubbeltuig perde moet bymekaar pas en as 'n eenheid saam trek. Beoordelaars kyk na korrekte uitvoering van die gange, dat die perde as eenheid reguit trek, styl en aksie.
X15	Senior Kampioen Dubbeltuig
BESKRYWING	X15 is 'n Kampioenskap vir geplaasde perde uit klasse F69, F70 en F71
F72	Tandem Hings/Reun onder 5 jaar
F73	Tandem Merries onder 5 jaar
X16	Junior Kampioen Tandem
BESKRYWING	F72, F73 en X16 is Tandem klasse en Kampioenskap vir perde onder 5 jaar. Perde word beoordeel op 'n werksdraf. Tandem perde moet bymekaar pas en as 'n eenheid saam trek. Beoordelaars kyk na korrekte uitvoering van die gange, dat die perde as eenheid reguit trek, dryfkuns, styl en aksie. Perde mag foute maak en vinnig herstel aangesien dit nog Junior perde is. Slegs een Vertoner is toelaatbaar.
F74	Tandem Hings/Reun 5 jaar en ouer
F75	Tandem Merries 5 jaar en ouer
X17	Senior Kampioen Tandem
BESKRYWING	F74, F75 en X17 is Tandem klasse en Kampioenskap vir perde 5 jaar en ouer. Perde word beoordeel op 'n werksdraf. Tandem perde moet bymekaar pas en as 'n eenheid saam trek. Beoordelaars kyk na korrekte uitvoering van die gange, dat die perde as eenheid reguit trek, dryfkuns, styl en aksie. Slegs een Vertoner is toelaatbaar.
F76	Span van Vier Hingste/Reuns
F77	Span van Vier Merries
X18	Kampioen Span van Vier
BESKRYWING	F76, F77 en X18 is Vierspan klasse en Kampioenskap vir perde van enige ouderdom. Perde word beoordeel op 'n werksdraf. Die vier perde moet bymekaar pas, 'n span vorm en as 'n eenheid saam trek. Beoordelaars kyk na korrekte uitvoering van die gange, dat die perde as eenheid reguit trek, dryfkuns, styl en aksie.
F78	Kampioen Klawer
BESKRYWING	F78 is 'n Klawer Kampioenskap vir perde enige ouderdom of geslag. Perde word beoordeel op 'n werksdraf. Die drie perde moet bymekaar pas en as 'n eenheid saam trek. Beoordelaars kyk na korrekte uitvoering van die gange, dat die perde as eenheid reguit trek, dryfkuns, styl en aksie.
F79	Kampioen Span van Agt
BESKRYWING	F79 is 'n Span van agt Kampioenskap vir perde enige ouderdom of geslag. Perde word beoordeel op 'n saamgevatde tot werksdraf. Die agt perde moet bymekaar pas, 'n span vorm en as 'n eenheid saam trek. Beoordelaars kyk na korrekte uitvoering van die gange, dat die perde as eenheid reguit trek, dryfkuns, styl en aksie.

HOOFSTUK 7

VERTOONKLASSE

DOEL MET VERTOONKLAS PROTOKOL

Om 'n sisteem daar te stel waardeur almal op hoogte gebring kan word oor wat die Vertoonklasse behels en wat die reëls ten opsigte van die klasse is.

1. ALGEMENE REËLS

- a) Die basiese reëls en etiket van die skouklasse geld ook vir Vertoon Klasse.
- b) Vertonings is een van die belangrikste vertoonvensters van die Friesperd Ras, dit is daarom baie belangrik dat Vertonings altyd professioneel en georden aangebied moet word.
- c) Die toerusting, kleredrag, tooisels en algemene logistiek van vertonings lê hoofsaaklik by die Vertoners self en die Skoukomitee.
- d) Alhoewel vertonings oop is vir almal moet daar tog altyd gepoog word om slegs afgerigte perde, Hanteerders, Ruiters en Drywers te gebruik.
- e) Vertonings moet altyd as iets besonder en spesiaals aangebied word.

HOOFSTUK 8

JAARLIKSE TOEKENINGS

Die Raad van die Friesperd Telersgenootskap van SA het dit goed gedink om vanaf 2018 Telers, Vertoners en Perde te beloon vir hulle harde werk en moeite om skoue bytewoon. Daar sal elke jaar Amptelike Skoue deur die Raad aangewys word wat dan in aanmerking sal kom vir die berekening van die onderskeie punte ten opsigte van elke Toekenning.

Die onderskeie Toekennings is die volgende:

Vertoner met die meeste punte

Punte word slegs op Amptelike Skoue toegeken in Klasse en Kampioenskappe waar slegs die perd beoordeel word, dus Ruiterskuns Klasse en Kampioenskappe uit gesluit.

Punte word as volg toegeken:

- 1 ste - 5 punte
- 2 de - 4 punte
- 3 de - 3 punte
- 4 de - 2 punte
- 5 de - 1 punt

Die punte word vermenigvuldig met die getal deelnemers in die Klas of Kampioenskap sodat presteerders van groter Klasse of Kampioenskappe meer punte verdien as die perd wat alleen deel geneem het. Byvoorbeeld: 'n klas het 9 deelnemers, die wenner kry 5 punte x 9 deelnemers = 45 punte vir sy Eienaar soos aangedui op die inskrywings vorm van die skou. Al die Amptelike Skoue se punte word bymekaar getel om die Vertoner se finale punte vir die jaar te bepaal.

Vertoner van Kampioene

Punte word slegs op Amptelike Skoue toegeken vir alle Kampioenskappe.

Punte word as volg toegeken:

- Kampioen - 2 punte
- Reserwe Kampioen - 1 punt

Al die Amptelike Skoue se punte word bymekaar getel om die Eienaar soos op die inskrywings vorm se finale punte vir die jaar te bepaal.

Teler van Kampioene

Punte word slegs op Amptelike Skoue toegeken vir al die Kampioenskappe, behalwe: Ruiterskuns, Klawer, Vierspan en die Span van Agt. Slegs die voorvoegsels soos op die skou uitslae van die perde verdien punte en nie die huidige Eienaar of Vertoner nie. Vir Dubbeltuig en Tandem verdien beide perde punte vir hul onderskeie voorvoegsels.

Punte word as volg toegeken:

- Kampioen - 2 punte
- Reserwe Kampioen - 1 punt

Al die Amptelike Skoue se punte word bymekaar getel om die Teler se finale punte vir die jaar te bepaal.

Skou Hings van die Jaar

Die toekening word gemaak aan 'n Hings wie se nageslag goed in die skou baan presteer. Slegs Kampioene en Reserwe kampioene word in aanmerking geneem. Punte word slegs op Amptelike Skoue toegeken vir al die Kampioenskappe, behalwe: Ruiterkuns, Klawer, Vierspan en die Span van Agt. Slegs die Vader van die perde verdien punte en nie die huidige Eienaar of Vertoner nie. Vir Dubbeltuig en Tandem verdien beide perde punte vir hul onderskeie Vaders.

Punte word as volg toegeken:

Kampioen - 2 punte

Reserwe Kampioen - 1 punt

Al die Amptelike Skoue se punte word bymekaar getel om die Hings se finale punte vir die jaar te bepaal.

Eervolle Vermelding

Dit is nie 'n toekenning nie, maar ons kan nie anders as om melding te maak van sekere perde nie.

Skou Perd van die Jaar

Die toekening word gemaak aan 'n perd wat die meeste punte kan insamel in Kampioenskappe. Punte word slegs op Amptelike Skoue toegeken vir al die Kampioenskappe, behalwe: Ruiterkuns, Klawer, Vierspan en die Span van Agt. Vir Dubbeltuig en Tandem verdien beide perde punte vir homself.

Punte word as volg toegeken:

Kampioen - 5 punte

Reserwe Kampioen - 4 punte

3 de Kampioen - 3 punte

4 de Kampioen - 2 punte

5 de Kampioen - 1 punt

Waar twee perde dieselfde punte het word die perd wat meer maal geplaas is in Kampioenskappe in die hoër posisie geplaas op die rang lys tussen die twee.

Al die Amptelike Skoue se punte word bymekaar getel om die perd se finale punte vir die jaar te bepaal.

Presidents Toekening

Dit is die Grootste toekening van die Jaar en kan gemaak word aan 'n Vertoner, Teler, Perd of Persoon wat in oordeel van die President en Raad in die betrokke jaar die hoogste sport bereik het.

Afsluiting.

Die akuraatheid van die punte toekenings is onderhewig aan die volledigheid en korektheid van skou uitslae en die Vertoners se inskrywings vorms vir die skoue. Die Genootskap of Lede van die Raad aanvaar dus geen aanspreeklikheid vir 'n foutiewe berekening nie.

HOOFSTUK 9

GANGE TEN OPSIGTE VAN VESKILLENDE DISSIPLINES

9.1 TUIGKLASSE :

Siertuig	Enkeltuig	Enkeltuig Kinders o/14 en o/18
Pronk draf	Saamgevatte draf in kom	Saamgevatte draf in kom
Pronk stap	Vertoon jou perd	Verander van rigting
Verander van rigting	Kom terug na n saamgevatte draf	Gaan voort op saamgevatte draf
Gaan voort op pronk draf	Verander van rigting	Kom in en tree aan
Pronk stap	Gaan voort op saamgevatte draf	
Kom in en tree aan	Vertoon jou perd	
	Kom terug na 'n saamgevatte draf	
	Kom in en tree aan	

9.2 RYKLASSE :

Driegang	3 Gang Plesierperd	Dubbeltuig, Tandem, Klawer, Vierspan, Span van Agt
Draf	Draf	Draf
Stap	Platvoet stap	Verander van rigting
Gallop	Gallop	Draf
Stap	Platvoet stap	Kom in en tree aan
Draai om	Draai om	
Draf	Draf	
Stap	Platvoet stap	
Gallop	Gallop	
Stap	Platvoet stap	
Kom in en tree aan	Kom in en tree aan	

9.3 UNIVERSELE RYKLASSE EN TUIGKLASSE :

Universele 3 Gang	Universele Enkeltuig	Koetsperde
Draf kloksgewys baan binne en tree aan in die middel van baan	Saamgevatte draf kloksgewys die baan binne	Draf
Gaan voort op verlengde draf	Vertoon jou perd	Platvoet stap
Stap	Kom terug na n saamgevatte draf	Halt
Gallop	Verander van rigting	Draai om
Stap- Opsioneel	Gaan voort op saamgevatte draf	Draf
Verander rigting deur die diagonaal	Vertoon jou perd	Platvoet stap
Draf	Kom in en tree aan	Halt
Verlengde draf - opsioneel		Kom in en tree aan
Stap		
Gallop		
Stap		
Kom in en tree aan		

